

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

**FACTORS AFFECTING THE REVENUE COLLECTION
EFFICIENCY OF SAMRONGTHAP SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
SAMRONGTHAP DISTRICT, SURIN PROVINCE**

ภาคินพนธ์

ของ

รุ่งโรจน์ มุมทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตุลาคม 2552

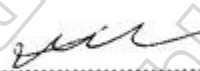
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาภาคินิพนธ์ของ
นายรุ่งโรจน์ มุมทอง เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คะเนวัน)

.....กรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเทียน)

.....กรรมการสอบ
(ดร. สุนันท์ เสนารัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับภาคินิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

วันที่.....เดือน..... 17 ต.ค. 2552 พ.ศ. 2552

ชื่อเรื่องในการวิจัย	ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
ผู้วิจัย	รุ่งโรจน์ มุมทอง
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันทะเคียน กรรมการ
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีที่พิมพ์ 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.8427 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาหาดำดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และด้านบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์ เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องการเก็บภาษีแก่ประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดเก็บภาษีควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มาจัดเก็บภาษีให้มากกว่า 3 คนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษีของประชาชน ให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วนตามความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการ ในการจัดเก็บภาษี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

TITLE	Factors Affecting the Revenue Collection Efficiency of Samrongthap Subdistrict Administrative Organization, Samrongthap District, Surin Province	
AUTHOR	Rungroch Moomthong	
ADVISORS	Associate Professor Prajan Kanawan	Thesis Advisor
	Associate Professor Prasit Suwannarak	Co-advisor
	Assistant Professor Prakt Juntakien	Co-advisor
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR 2009

ABSTRACT

The objective of this research was to study the opinions of people about the factors affecting the revenue collection efficiency of Samrongthap Subdistrict Administrative Organization, Samrongthap District, Surin Province. The subjects were 285 people, selected by using the Table of Krejcie & Morgan and simple random sampling, respectively. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire including check list, 5-rating scale, and open form with its reliability at 0.8427. The statistics used to analyze data were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The opinions of people about factors affecting the revenue collection efficiency of Samrongthap Subdistrict Administrative Organization, Samrongthap District, Surin Province both as a whole and in each aspect were at agree levels. The factors ranked from the most to the least were "People participation, followed by "Structure and administration", "Budgeting", "Building and materials" and "Personnel", respectively.
2. The suggestions about the factors affecting the revenue collection efficiency of Samrongthap Subdistrict Administrative Organization, Samrongthap District, Surin Province ranking from the most to the least were the Subdistrict Administrative Organization should be added the

public relation and give knowledge about tax collection to local people. In addition, more than 3 staffs should be increased for providing the services in tax payment, and the enough equipment in tax collection should be arranged for the needs of customers and servicers.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและการให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ข้อคิดในการแก้ไข ปรับปรุงเป็นอย่างดี จากรองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน ประธานกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรัตน์ กรรมการสอบภาคินพนธ์ รองศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเกียน กรรมการสอบภาคินพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการจัดทำภาคินพนธ์ครั้งนี้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ นางสาวเพ็ญศรี คงดวงดี หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ นางศุภกานต์ ผดุงเจริญ หัวหน้าส่วนการคลังองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว จังหวัดสุรินทร์ และนางสาวรัตนา ทองหล่อ เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลช้างปี จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ถูกต้อง ขอขอบคุณ นายสมพงษ์ อรุณยะเดช นายกองค้ำการ บริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณ กลุ่มประชากรผู้เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัย ขอขอบคุณทุกท่านที่กล่าวนามมาอีกครั้ง รวมถึงครู อาจารย์ที่ได้สั่งสอน อบรม ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวถึง ที่คอยให้กำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จมา ณ โอกาสนี้ คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษานับนี้ ขอมอบเป็นสักการะคุณแด่ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวผู้ที่เป็นที่รักและเคารพยิ่ง

รุ่งโรจน์ มุมทอง

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	5
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานคลังท้องถิ่น.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้.....	25
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบอง.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์	50
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
ความมุ่งหมายของการวิจัย	72
วิธีดำเนินการวิจัย	72
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย.....	85
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	91
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	93
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างด้านรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	37
2 ข้อมูลหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงาน.....	39
3 จำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ ระดับตำบล.....	40
4 โครงสร้างและอัตราค่าจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงาน.....	40
5 จำนวนโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงาน.....	41
6 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล แยกตามประเภทรายได้.....	42
7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่เสียภาษีให้แก่องค์การบริหาร ส่วนตำบลสำนักงาน.....	45
8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	50
9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	50
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ.....	52
12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนรายได้.....	53
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการ..... บริหารการจัดเก็บรายได้โดยภาพรวมและรายด้าน.....	54
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยเกี่ยวกับการ..... บริหารการจัดเก็บรายได้ ด้านบุคลากร.....	55
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ด้านงบประมาณ.....	56
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์.....	57
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ด้าน โครงสร้าง และการบริหาร การจัดการ.....	58
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้.....	62
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามอายุ.....	63
21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามอาชีพ.....	67
23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับ..... การบริหารการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	69
24 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้.....	71

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล	15
2 ขั้นตอนการปฏิบัติจัดเก็บรายได้.....	26
3 ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	31
4 แผนภูมิแสดงแหล่งที่มารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	35

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรีย
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไทย ได้มีวิวัฒนาการมาตามลำดับ ตั้งแต่ สมัยกรุงรัตน โกสินทร์ ซึ่งได้มีการแก้ไขปรับปรุงการบริหารราชการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้นตลอดมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้มี การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการ สาธารณะเพื่อประ โยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศเป็น ส่วนรวมด้วย

การบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบันเป็นไปตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2550 แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยได้จัดการปกครองออกเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่หนึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล รูปแบบที่สอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนามาจากรูปแบบของสภาตำบลที่มีอยู่ทั่วประเทศกว่า 7,000 แห่ง ซึ่งแต่เดิมนั้นสภาตำบลเป็นลักษณะการปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นโดยประกาศของคณะ ปฏิวัติ ฉบับ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 แก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบลและให้ ปรับปรุงตำบลให้เป็นสภาตำบลตามประกาศฉบับนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน การที่สภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การ บริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารรัฐบาลจึง ปรับปรุงฐานะของสภาตำบลให้เป็นนิติบุคคลเพื่อให้สามารถรับรองการกระจายอำนาจให้ ประชาชนให้มากยิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 6 และยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น เกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลเป็นองค์การ

บริหารส่วนตำบลเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 40 สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท หรือตามเกณฑ์รายได้ในวรรคสอง อาจจัดตั้งเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้รวมชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศจัดตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามนัย มาตรา 40 และมาตรา 95 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการ บริหารงานไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บรายได้รวมถึงการใช้จ่ายตามงบประมาณที่กำหนดไว้ อำนาจใน การจัดหารายได้จาก 4 ทาง คือ รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ภาษีที่รัฐบาล จัดสรรมาให้ เงินอุดหนุน และ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ (ณัฐชนัน ก้อนจำปา, 2549 : 4)

องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำโรงทาบ ตำบลตำโรงทาบ อำเภอตำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ได้รับการยกฐานะเป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 รายได้ส่วนใหญ่มาจากการจัดเก็บภาษีอากรแต่ยังไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายในการ จัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนได้ทั่วถึงและให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงจำเป็นต้องดำเนินการ หารายได้เพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นก็คือการจัดเก็บภาษีอากร โดยมาจากประชาชนนั่นเอง

ดังนั้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเจ้าของพนักงานจัดเก็บรายได้ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลดำโรงทาบ อำเภอตำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำโรงทาบ อำเภอ ตำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อที่จะปรับปรุงและพัฒนาในการจัดเก็บรายได้ ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บรายได้ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ใน 5 ด้าน ดังนี้ (ณัฐชนัน ก้อนจำปา. 2549 : 5)

- 1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร
- 1.2 ปัจจัยด้านงบประมาณ
- 1.3 ปัจจัยด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์
- 1.4 ปัจจัยด้านโครงสร้างภายในและการบริหารจัดการ
- 1.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1,005 คน (ทะเบียนคุมผู้เสียภาษีประจำปีงบประมาณ 2551)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้นิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

1. **ปัจจัย** หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ส่งเข้าไปให้การดำเนินงานสำเร็จ หรือมีประสิทธิภาพต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา
2. **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี** หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ส่งเข้าไปให้การดำเนินงานสำเร็จ หรือมีประสิทธิภาพต่อการจัดเก็บภาษี หรือส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ใน 5 ด้าน ดังนี้
 - 2.1 **ปัจจัยด้านบุคลากร** หมายถึง บุคลากร เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา จังหวัดสุรินทร์
 - 2.2 **ปัจจัยด้านงบประมาณ** หมายถึง งบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา จังหวัดสุรินทร์
 - 2.3 **ปัจจัยด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์** หมายถึง สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา จังหวัดสุรินทร์
 - 2.4 **ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ** หมายถึง นโยบายของฝ่ายการเมืองที่มีต่อการจัดเก็บภาษี การจัดเตรียมเอกสาร การแสดงขั้นตอนการเสียภาษี และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
 - 2.5 **ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน** หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานที่ให้ประชาชนผู้เสียภาษีมี่ส่วนร่วมในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา อำเภอลำโรงทา จังหวัดสุรินทร์
3. **การจัดเก็บรายได้** หมายถึง สิ่งที่รัฐจัดเก็บจากราษฎร เพื่อใช้เป็นประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่ได้มีสิ่งตอบแทน โดยตรงแก่ผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา
4. **ภาษี** หมายถึง ภาษีที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาจัดเก็บเอง ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ อากรฆ่าสัตว์
5. **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทา อำเภอลำโรงทา จังหวัดสุรินทร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาในการวิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ในครั้งนี้ได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และเป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
3. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานคลังท้องถิ่น
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้
6. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางเป็นเพียงคอยกำกับดูแลให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย หรืออีกนัยหนึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การกระจายอำนาจของราชการส่วนกลางเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นอิสระต่างหากจากการปกครองของราชการส่วนกลาง ที่ให้อำนาจแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง (การปกครองท้องถิ่น, 2551 : ออนไลน์)

1. ความหมายการปกครองท้องถิ่น

ความหมายการปกครองท้องถิ่น มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้มากมาย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

การปกครองท้องถิ่น เป็นรูปแบบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบการปกครองของชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจอธิปไตยแยกตัวอิสระไปจากประเทศ เป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมายและการจัดองค์การที่จำเป็น

เพื่อออกข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของคน โดยอิสระ ซึ่งปราศจากการควบคุมจากภายนอก ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการบริหารงานของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย (พรชัย ศรีสุริยัน โยธิน. 2549 : 7)

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งกำหนดขอบเขตพื้นที่ไว้แน่ชัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีโครงสร้างรูปแบบเป็นของตัวเอง มีอำนาจและหน้าที่กำหนดไว้ โดยบทบัญญัติเฉพาะ รวมทั้งมีความเป็นเอกเทศหรือความเป็นอิสระทางการเงิน และอื่น ๆ ตามสมควร (ประชัน คณะวัน. 2549 : 176)

การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของประเทศ การบริหารท้องถิ่นเป็นกระบวนการหนึ่งในระบบการปกครองท้องถิ่น โดยเป็นขั้นตอนของการนำนโยบายท้องถิ่น ไปปฏิบัติให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของท้องถิ่น เป็นรูปแบบการบริหารที่มีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนสนองนโยบายและแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการบริหารประเทศ (รศดร. รศดร. รัตนา เสริมพงศ์. 2546 : 4)

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นระบบการปกครองที่เป็นผลอันสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและ โดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดคน นโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของคนได้ (ประทาน คงฤทธิศึกษากร. 2535 : 10 - 11; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 8)

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อตอบสนองความต้องการในการแก้ปัญหา (ประยัค หงษ์ทองคำ. 2519: 40; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 8)

การปกครองท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดตั้งเป็นองค์การ โดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น (อุทัย หิรัญโต. 2523 : 2; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 8)

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองซึ่งรัฐบาลกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งหรือหลายๆ ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการภายในขอบเขต กิจกรรมที่รัฐมอบหมายให้กระทำ

ได้ การปกครองในลักษณะนี้ถึงแม้จะมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นเอง เช่น การตรา กฎหมายของท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับและบทบัญญัติที่บังคับใช้ในท้องถิ่นตลอดจนนโยบายต่างๆ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐและมีอิสระในการดำเนินการทุกประเภท ในท้องถิ่นใด โดยสิ้นเชิง นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยอิสระการปกครองท้องถิ่น จำเป็นต้องมีองค์กรหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นและเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน ในการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีประชาชนร่วมดำเนินการไม่ว่าในฐานะ ผู้ปกครองท้องถิ่น ผู้เลือกตัวแทนเข้ามาปกครอง ผู้กำหนดเสนอนโยบาย ผู้ควบคุม หรือผู้เข้าร่วม ในรูปอื่นก็ตาม

2. ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะเป็น สถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและ หน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาและเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย การปกครอง ท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิด โอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกใน ความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไข ปัญหาของท้องถิ่นของตนทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมี ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การปกครองท้องถิ่นยังเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหาร ประเทศในอนาคตและยังสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง (โกวิท พวงงาม, 2550: 33)

กล่าวโดยสรุป หลักการปกครองท้องถิ่นที่แท้จริงคือ ต้องให้คนในท้องถิ่นนั้นๆ ตัดสินใจ ในปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองภายในกรอบของกฎหมาย รัฐหรือผู้แทนรัฐเข้าไปกำกับดูแลเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประเทศชาติโดยส่วนรวมเท่านั้น แต่การปกครอง ท้องถิ่นของไทยในอดีต ข้าราชการส่วนภูมิภาคจะเข้าไปมีบทบาทในฐานะผู้ควบคุมหรือ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารหรือพนักงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอีกตำแหน่งหนึ่ง ทำให้การบริหารงานท้องถิ่นไม่มีอิสระเท่าที่ควร และมุ่งเน้น ตอบสนองนโยบายของส่วนกลางมากกว่าความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางเพื่อให้ท้องถิ่นได้มีการบริหาร จัดการท้องถิ่นของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดงบประมาณตลอดจนอำนาจหน้าที่อื่น โดยอยู่ใน ความกำกับดูแลจากส่วนกลาง มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (โกวิท พวงงาม, 2550:34)

3.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งด้านการเงิน ตัวบุคคล เวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน

3.2 เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3.3 เพื่อให้หน่วยงานปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

4. องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยทั่วไประบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ (อุทัย หิรัญโต. 2523 : 22; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 11)

4.1 สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

4.2 พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองท้องถิ่นตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัยโลก (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่า องค์การปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาคด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้และบุคลากร

4.3 การกระจายอำนาจหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4.4 องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับและควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

4.5 การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

4.6 อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องของอนุมัติจากรัฐบาลกลางและไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม กล่าวคือ อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง

4.7 งบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

4.8 การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าเมื่อมีอิสระเต็มที่ทีเดียว แต่คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 31; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 12-13)

นอกจากนี้ คณะกรรมการการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น โดย นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าว ตามคำสั่งที่ 262/2535 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2535 เพื่อศึกษาระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2535) ในทุกรูปแบบเพื่อหาแนวทางและข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกล่าวถึงองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้ (โกวิท พวงงาม. 2550 : 32)

1. เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2. มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
3. มีอิสระในการปกครองตนเอง
4. มีขอบเขตการปกครองตนเองที่ชัดเจนและเหมาะสม
5. มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
6. มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง
7. มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
8. มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่นภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท

9. มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การที่รัฐบาลกลางยินยอมมอบหรือกระจายอำนาจการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศไปให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยมีรัฐบาลยังสงวนอำนาจบางประการไว้ ในการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอธิปไตยของรัฐบาล ส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ โดยรัฐบาลกลางกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เพื่อดำเนินการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลผ่านทางจังหวัดและอำเภอเพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลเพื่อให้เกิดความทั่วถึงในการให้บริการและแก้ปัญหา หรือตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงและรวดเร็ว เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงหรืออาจล่าช้าและที่สำคัญเป็นการช่วยเหลือรัฐบาล ในการประหยัดงบประมาณหรือเป็นการลดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล เพราะกิจการส่วนใหญ่ที่รับมอบจากรัฐบาล ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยรายได้ของตนเองซึ่งมาจากข้อกำหนดของกฎหมายเป็นการทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและรูปแบบของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในเบื้องต้น เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองไม่ว่าจะโดยการเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง หรือการตรวจสอบกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการปกครองในระดับประเทศ (อุทัย หิรัญโค. 2523 : 2; อ่างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปีตคาเทศัง. 2551 : 14)

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปขององค์ประกอบการปกครองท้องถิ่น ต้องมีสถานะตามกฎหมาย มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง ตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเอง มีอำนาจในการกำหนดงบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีและบริหารงานคลังของตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร แต่ยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม ซึ่งการมีอิสระของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นคงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินกิจการของหน่วยการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

เดิมสภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ราษฎรได้เข้ามามีบทบาทและร่วมกันบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านได้ทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและราษฎรเป็นส่วนรวม อันจะเป็นทางนำราษฎรไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยวิธีจัดให้มีสภาตำบลและคณะกรรมการตำบลขึ้น (ทับทิม ประยูรวงศ์. 2547 : 49)

การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเริ่มชัดเจนขึ้นมาเรื่อยๆ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2509 กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่ง ที่ 275/2509 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) ขึ้น โดยรวมคณะกรรมการตำบลและสภาตำบลเข้าเป็นองค์กรเดียวกัน เช่นเดียวกับแบบการปกครองของสุขาภิบาล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับ โครงการพัฒนาเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติในหลักการ แต่เป็นที่สังเกตว่าคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวนี้เป็นเพียงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ได้ระบุไว้

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 แก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบลและให้ปรับปรุงตำบลให้เป็นสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้ภายใน 3 ปี เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้นและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน อย่างไรก็ตาม ฐานะของสภาตำบลยังไม่ได้เป็นนิติบุคคล แต่ถือเป็นหน่วยหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยย่อยขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น

ใน พ.ศ. 2537 ได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำบลแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 นับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงรูปโฉมใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (โกวิท พวงงาม. 2550 : 169-170)

1. รูปแบบสภาตำบล ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล ได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยรวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท

2. รูปแบบของกิจการบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หลักเกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดว่า ถ้าสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่สะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะกระจายอำนาจสู่หน่วยงานการบริหารระดับตำบลซึ่งส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นจุดเริ่มต้นของการกระจายอำนาจการบริหารราชการปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับตำบลโดยประชาชนจะได้รับประโยชน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการพัฒนาตำบลซึ่งตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมแนวความคิดตามระบอบประชาธิปไตยในสังคมปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำบลจะมีมากขึ้นโดยผ่านผู้แทนของตนในองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เป็นที่เชื่อได้ว่าความเจริญและการพัฒนาในทิศทางที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลจะส่งผลให้เกิดความเจริญและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในภาพรวมของประเทศต่อไป

2. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล (เป็นโครงสร้างที่ใช้ในปัจจุบัน)

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่เกิดจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 245-248)

2.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาจำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภา 6 คน อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภา 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งประธานและรองประธานสภาตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานและรอง

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นตำแหน่งเมื่อครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายมีดังต่อไปนี้

2.1.1 ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.2 พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

2.1.3 ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติ นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และข้อบังคับของทางราชการ

2.2 คณะบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกององค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลไม่เกิน 2 คน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลได้จากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน 2 วาระไม่ได้ ในกรณีที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลา 4 ปี ก็ให้ถือว่าเป็น 1 วาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่ง 2 วาระติดต่อกันแล้ว จะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน และอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายมีดังต่อไปนี้

2.2.1 มีหน้าที่ในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.2 จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2.3 รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

2.2.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจควบคุมดูแลและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจหน้าที่ในการสั่งการหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามลำดับที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งไว้เป็นผู้รักษาราชการให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

3. การแบ่งส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนตำบล

การแบ่งส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากที่กล่าวมาแล้วว่ามีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีฝ่ายประจำที่เป็นกลไกช่วยบริหารและดำเนินการ นั่นก็คือ พนักงานส่วนตำบล การแบ่งส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับระดับชั้นและรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 72 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดแบ่งการบริหารงานดังนี้ (ทับทิม ประชुरวงค์ และคณะ. 2547 : 113-114)

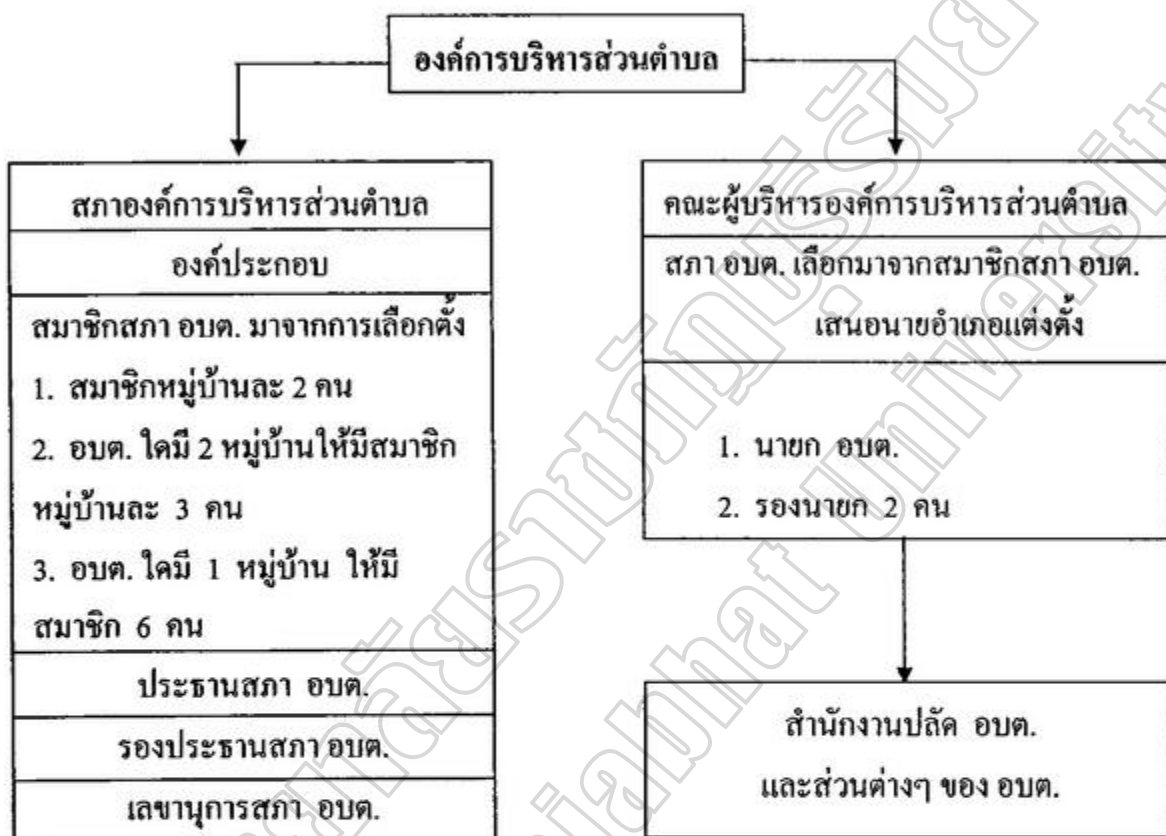
3.1 สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 ส่วนต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น

นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์ในกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ข้าราชการพนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีเป็นข้าราชการซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง (โกวิทย์ พวงงาม. 2550 : 265)

จะเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บริหารโดยผู้ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น เพื่อรับผิดชอบดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและพัฒนาท้องถิ่น

จึงมีบทบาทภารกิจมาก คือ เป็นผู้กำหนดทิศทางการพัฒนาของชุมชน เช่น การบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล เป็นต้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดโครงสร้างของ องค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546
ที่มา : โกวით์ พวงงาม. (2550:258)

4. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำ ดังนี้ (พรชัย ลิขิตธรรม โรจน์. 2550 : 249)

4.1 อำนาจหน้าที่ต้องจัดทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.1 จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก

4.1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้ง

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.1.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.1.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

4.1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

4.2 อำนาจหน้าที่ที่อาจจัดทำภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถ มีศักยภาพ เพียงพออาจจัดทำกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอีก ดังนี้

4.2.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

4.2.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

4.2.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

4.2.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

4.2.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

4.2.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครัวเรือน

4.2.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

4.2.8 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2.9 ให้มีการตลาด ทำเทียบเรือ และท่าข้าม

4.2.10 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

4.2.11 การท่องเที่ยว

4.2.12 การผังเมือง

นอกจากที่กล่าวข้างต้น อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องทำในเขตและ อาจทำกิจการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาค

หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐในการที่จะดำเนินกิจการใดๆ เมื่อกิจการนั้นเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้ หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้ส่วนราชการหรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐนำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาด้วย

4.3 อำนาจหน้าที่ที่อาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจกรรมร่วมกันได้

4.4 อำนาจหน้าที่ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและกำหนดค่าธรรมเนียม

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000 บาท เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

5. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบบังคับของทางราชการ ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอให้มีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจงหรือสอบถาม ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้ เมื่อนายอำเภอเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดปฏิบัติการในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้ว ไปปฏิบัติตาม ในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอช้ามิได้ ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ตามที่เห็นสมควรได้ แล้วให้รีบรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายใน 15 วัน เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร โดยเร็ว การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีไม่มีผลผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบล หากปรากฏว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบ

ด้วยอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามคำแนะนำของ นายอำเภอ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550:249)

หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการ ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการ ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว ในกรณีที่ผลการสอบสวน ปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีพฤติกรรมจริง ให้นายอำเภอเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ผู้ว่าราชการจังหวัด อาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 251-252)

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวมาข้างต้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่ดำเนินกิจการใดๆ เพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตาม สมควร ในกรณีนี้ หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้ กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐนำความเห็นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลไปดำเนินการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นๆ ด้วย

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะนิติบุคคลและเป็นราชการบริหาร ส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่จะดำเนินกิจการพัฒนามากมายหลายอย่าง และแม้แต่หน่วยงานของรัฐ หรือองค์การใดๆ จะไปดำเนินการในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องแจ้งให้องค์การบริหาร ส่วนตำบลทราบล่วงหน้าด้วย นอกจากนี้ ในการดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีรายได้ อันเป็นเงินงบประมาณของตนเอง และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถให้ความเห็นชอบ ข้อมบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีและรายจ่ายเพิ่มเติมได้ ในส่วนของรายได้นั้น องค์การบริหาร ส่วนตำบลแต่ละแห่งมีรายได้ไม่เท่ากัน โดยแหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีอยู่ หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่และขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ เป็นสำคัญ ส่วนการ กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลของรัฐบาล โดยผ่านจังหวัด อำเภอ นั้น ก็ให้กำกับดูแลเท่าที่จำเป็น และเหมาะสม หากองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือละเลยการปฏิบัติหน้าที่ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้กำกับดูแล มีอำนาจที่จะดำเนินการตามกฎหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง

การกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริหารท้องถิ่นของตน นับได้ว่าเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตามการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นนั้น จำเป็นจะต้องมีการกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้และกำลังความสามารถที่จะไปพัฒนาความเจริญในท้องถิ่นของตนเอง การที่รัฐบาลได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจทางการคลังเพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นมีอิสระทางการคลังได้ตามสมควร ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เช่น แหล่งที่มาของรายรับ (source of revenue) การใช้เงินงบประมาณ การจัดหาวัสดุและการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นต้น ท้องถิ่นจึงมีอิสระพอสมควร ในการที่จะกำหนดรายได้และประมาณการใช้จ่ายงบประมาณ ในขณะเดียวกัน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความสัมพันธ์กับการคลังส่วนกลาง กล่าวคือ รัฐบาลมักควบคุมดูแลการคลังท้องถิ่นเพื่อไม่ให้เกิดการบริหารงานของท้องถิ่นเกิดความเสียหาย ในทางปฏิบัติ รัฐบาลจึงต้องดูแลให้การใช้จ่ายเงินของท้องถิ่นในกิจการที่จำเป็น และที่สำคัญที่สุดรัฐบาลจะต้องคอยช่วยเหลือสนับสนุนให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่ท้องถิ่นที่ผ่านมาปรากฏว่ายังไม่ได้เป็นอิสระตามหลักของการกระจายอำนาจทางการคลังอย่างแท้จริง (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 435)

1. ความหมายของการอำนาจทางการคลัง

ตามหลักการกระจายอำนาจทางการคลังท้องถิ่น (Fiscal Decentralization) หมายถึง การโอนความรับผิดชอบในการตัดสินใจด้านการเงินจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินซึ่งได้มาจากการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่นและเงินอุดหนุนของรัฐบาลกลาง ซึ่งลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจทางการคลังมีดังนี้ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 435)

1.1 บริการสาธารณะที่ให้กับท้องถิ่นจะต้องดำเนินการต่อประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ได้รับบริการจากรัฐ

1.2 ผู้ให้บริการท้องถิ่นจะต้องจ่ายค่าบริการบางส่วนโดยประชาชนในท้องถิ่นอาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผลิตบริการสาธารณะ

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถหารายได้จากภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และอากรฆ่าสัตว์

1.4 มีการโอนรายได้จากรัฐบาลกลางสำหรับค่าใช้จ่ายบางอย่างหรือการใช้จ่ายทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นกู้ยืม

2. ความสำคัญของการกระจายอำนาจทางการคลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 78 ได้บัญญัติให้ “รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานและสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น มาตรา 284 บัญญัติว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีความอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล และมีอำนาจของตนเอง โดยเฉพาะ เหตุผลที่รัฐบาลกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่ท้องถิ่นเพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจทางการคลัง มีด้วยกัน 2 เหตุผล คือ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 436-437)

2.1 เหตุผลทางเศรษฐกิจ เพราะจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรบริการสาธารณะบางอย่าง เช่น ถนน สวนสาธารณะ การจัดขยะมูลฝอย และบริการอื่นๆ ซึ่งรัฐบาลไม่สามารถทำหน้าที่จัดสรรบริการสาธารณะดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้ท้องถิ่นเป็นผู้ทำหน้าที่จัดสรรเอง ทั้งนี้เพราะท้องถิ่นจะทราบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างดี สามารถปรับค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับฐานะการคลังและการเสียสละของประชาชนในท้องถิ่น ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ช่วยให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการเสียภาษีโดยสมัครใจมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะประชาชนผู้เสียภาษีส่วนใหญ่จะทราบว่าเงินภาษีที่เสียไปได้นำไปใช้จ่ายเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนเต็มใจที่จะเสียภาษีให้แก่ท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

2.2 เหตุผลทางการเมือง เพราะเป็นรากฐานของการส่งเสริมการปกครองในระบบประชาธิปไตย กล่าวคือ ประชาชนในท้องถิ่นจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองโดยการเลือกผู้แทนเข้าไปบริหารงานในท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นได้มีโอกาสใกล้ชิดกับประชาชนได้มากที่สุด และทำให้ทราบปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และเมื่อรัฐบาลได้กระจายอำนาจและหน้าที่ให้แก่ท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะได้มีเวลาแก้ปัญหาสำคัญของประเทศอย่างจริงจังต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นรากฐานในการฝึกผู้นำทางการเมืองของประเทศ เพราะการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นนั้น เป็นวิธีการหนึ่งในการฝึกฝนและสร้างผู้นำทางการเมือง ผู้นำบริหารงานสาธารณะในระดับต่าง ๆ

สรุป การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้มีบทบาทและความมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมและการบริหารจัดการเป็นแนวคิดหนึ่งที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 283-290

ได้กำหนดกรอบไว้ โดยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีการกระจายอำนาจในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านภารกิจและหน้าที่ด้านบุคลากร และ โดยเฉพาะด้านการคลังที่เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การกระจายอำนาจบรรลุผลสำเร็จ

3. เครื่องมือในการกระจายอำนาจทางการคลัง

คณะกรรมการกำหนดแนวทางในการกระจายอำนาจซึ่งจัดตั้งในสมัยรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2534 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนและองค์กรของประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น และได้เสนอเครื่องมือในการกระจายอำนาจ 5 ประการคือ (อุทาร์ ชวเมธี . 2541 : 31- 32 ; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปัตตนาเทสัง. 2551 : 29)

3.1 ระบบการคลัง เน้นการปรับปรุงการคลังส่วนท้องถิ่น โดยกระจายอำนาจและหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่นในท้องถิ่นยิ่งขึ้นควบคู่กับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรและการใช้จ่ายเงินอุดหนุนให้เหมาะสมและเกิดความคล่องตัวขึ้นในระยะยาวและเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถก่อหนี้ผูกพัน มาลงทุนในกิจการของท้องถิ่นภายในกรอบวินัยทางการคลังของประเทศ โดยรัฐบาลกลางของประเทศจะเป็นผู้ดูแลทั้งระบบ

3.2 ระบบงบประมาณการกระจายอำนาจด้านงบประมาณจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมากขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานทั้งในด้านบริหารและการพัฒนาเกิดความคล่องตัวและบังเกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.3 ระบบการบริหาร เน้นการปรับปรุงระบบบริหารทั้งส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่นในแต่ละระดับให้คมีอำนาจในการตัดสินใจภายใต้ขอบเขตที่ชัดเจน รวมทั้งพัฒนาระบบที่บริหารงานบุคคลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ

3.4 ระบบการวางแผน เน้นการปรับปรุงวางแผนพัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (โดยให้แผนของทุกหน่วยงานในจังหวัดอยู่ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัด)และใช้ระบบแผนเป็นเครื่องมือหรือกรอบในการพิจารณาอนุมัติวงเงินรายจ่ายจากแหล่งต่างๆ

3.5 ปัจจัยด้านระเบียบและกฎหมาย พิจารณาปรับปรุง แก้ไขระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการกระจายอำนาจทางการคลังงบประมาณการบริหารและการวางแผน โดยมุ่งให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจทางการคลังเป็นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินจากรัฐบาล โดยรัฐบาลมอบอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบทางการคลังให้กับท้องถิ่นให้มีอิสระในการตัดสินใจทางการคลัง ได้แก่ การจัดหารายได้ รายจ่าย การก่อหนี้ และการบริหารการคลัง โดยไม่ต้องอยู่ในการบังคับบัญชาของรัฐบาลเพียงแต่อยู่ในการควบคุมบางเรื่องที่เป็น

เท่านั้นและเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เพราะท้องถิ่น จะทราบความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น ได้เป็นอย่างดี และเพื่อให้ท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริการสาธารณะและการบริหารงบประมาณของตนเอง ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญเป็นการช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการเสียภาษี โดยสมัครใจ ทั้งนี้ เพราะประชาชนผู้เสียภาษีส่วนใหญ่จะทราบว่าเงินภาษีที่เสียไปได้นำไปใช้จ่าย เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและท้องถิ่นอย่างไร

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานคลังท้องถิ่น

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระทางการบริหารการคลัง ย่อมทำให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินการบริหารและวินิจฉัยงานในท้องถิ่น ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะด้านการบริหารงานคลัง ซึ่งอยู่ในขอบข่ายที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจไว้ให้ การที่ท้องถิ่นสามารถกำหนดรายได้ขึ้นมาได้เองนั้นจะเป็นเครื่องฐานะการคลังของท้องถิ่น และจะเป็นการช่วยปลดภาระผูกพันที่ท้องถิ่นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ยิ่งรัฐบาลกลางช่วยอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นก็จะมีอิสระในการดำเนินงานภายใต้ขอบเขตที่กำหนดให้ตามกฎหมายมากขึ้น เท่านั้น (ไพบูลย์ ช่างเรียน. 2528 : 10; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 24)

การที่จะพิจารณาว่ารัฐบาล ได้กระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นมากน้อยเพียงใดนั้น นอกจากเราจะพิจารณาถึงการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่รัฐบาลท้องถิ่นแล้ว เราจำเป็นต้องพิจารณาถึงขอบเขตการกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพราะการที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น ให้เหมาะสมหรือเพียงพอกับเหตุการณ์นั้น การมอบอำนาจทางการเงินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งเพื่อให้องค์กรของประชาชนในท้องถิ่น ได้มีงานที่จะทำอย่างมีเหมาะสม เพื่อจะแก้ไขปัญหาโดย ทั่วๆ ไปได้ การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐเพื่อให้ประชาชน ได้มีอิสระในการปกครองตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการในหน้าที่ความรับผิดชอบซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้สำเร็จลุล่วงไปได้หรือไม่นั้นในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีเงินหรืองบประมาณมาดำเนินการ ในเมื่อความจำเป็นที่จะต้องมีเงินหรืองบประมาณแล้ว หลักการปกครองตนเองซึ่งเป็นกรรมวิธีของการกระจายอำนาจทางการปกครอง รัฐบาลก็จะต้องกระจายอำนาจหรือให้อำนาจแก่หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นมามีอำนาจในด้านการคลัง อยู่บ้าง เช่น อำนาจในการจัดหารายได้หรืออำนาจในการจัดหางบประมาณของตนเอง

(William V.Holloway. 1993:18; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปิตดาเทสัง. 2551 : 24)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่นข้างต้นสรุปได้ว่า ท้องถิ่นมีอิสระทางด้านการบริหารงานคลัง ท้องถิ่นสามารถกำหนดรายได้ขึ้นมาเองได้ มีอำนาจในการจัดหารายได้หรือในการจัดงบประมาณของตนเองและเป็นลดภาระผูกพันกับรัฐบาลที่ท้องถิ่นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากรัฐบาล แต่การดำเนินงานจะต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้

1. ความหมายของการคลังท้องถิ่น

การคลังท้องถิ่นเป็นเครื่องมือหรือกระบวนการในการจัดการอันหนึ่งที่เป็นกลไกที่สำคัญในการบริหารงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมากที่จะช่วยให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ดี

การบริหารงานคลังโดยทั่วไป (Financial Administration) มีความหมายครอบคลุมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายได้ การกำหนดรายจ่าย การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อวัสดุ การว่าจ้าง การบัญชี และการตรวจสอบบัญชี ซึ่งความหมายของการคลังท้องถิ่นมีลักษณะใกล้เคียงกัน

ในการดำเนินการของท้องถิ่น ท้องถิ่นจะต้องมีรายได้ซึ่งรายได้หลักของท้องถิ่นจัดเก็บเองมีน้อยจึงทำให้ท้องถิ่น ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางในการใช้จ่ายในกิจการต่าง ๆ ที่ท้องถิ่นจะต้องทำทั้งนี้ เพื่อให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงมีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการคลังท้องถิ่น (Local Finance) ไว้ดังต่อไปนี้

จรัส สุวรรณมาลา (2545 : 2) ได้ให้ความหมายการคลังท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง การระดม "ปัจจัยการผลิต" มาใช้ในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งในยุคก่อนมีการระดมกำลังแรงงาน สิ่งของ ทรัพย์สิน ที่ดิน มาใช้ทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในชุมชน แต่ในยุคนี้จะมุ่งเน้นการหา "รายได้" ที่เป็นตัวเงินมาใช้จ่ายในการจัดบริการเป็นหลัก

พรชัย รัชมิแพทย์ (2541 : 214) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจการคลังท้องถิ่น หมายถึง อำนาจที่กำหนดให้ท้องถิ่นหารายได้และใช้จ่ายรายได้นั้นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะตามความต้องการของราษฎรในท้องถิ่น ท้องถิ่นจะกำหนดรายได้รายจ่ายเองโดยไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจมิได้

ดังนั้น สรุปได้ว่าการคลังท้องถิ่น คือ การบริหาร การจัดการเกี่ยวกับการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านการจัดหารายได้ รายจ่าย กระบวนการงบประมาณ การก่อหนี้ การจัดสรรงบประมาณ การควบคุมการใช้จ่าย และการบริหารงาน โดยที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการซึ่งเป็นอำนาจตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณ ในการจัดทำกิจกรรมสาธารณะหรือโครงการเพื่อประโยชน์และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2. ความสำคัญของการคลังท้องถิ่น

การคลังนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติภารกิจเพื่อให้บริการแก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เนื่องจากจะต้องมีการจัดหารายได้และใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์หรือความต้องการของท้องถิ่น การที่จะดำเนินกิจกรรมในท้องถิ่นให้ได้คืบหน้ายิ่งขึ้นอยู่กับการบริหารงานคลังที่ดีเป็นสำคัญ ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบมากขึ้นทุกขณะ จึงทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนตามสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การคลังจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเจริญก้าวหน้าและมีความสามารถในการรับใช้ประชาชนในท้องถิ่นได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการมีรายได้ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้นเท่านั้น ทำให้อำนาจในการปกครองตนเองลดน้อยลง ในทางกลับกันหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้มากและมีฐานะทางการคลังดีก็ทำให้การควบคุมจากส่วนกลางน้อยลงตามไปด้วย (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 258)

จะเห็นได้ว่า การคลังของท้องถิ่นเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดหารายได้ และกำหนดการใช้จ่าย การบริหารงานคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การคลังท้องถิ่นจึงมีความสำคัญยิ่งในการที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใดมีรายได้น้อยและฐานะการคลังยังไม่ดีแล้วก็ไม่เห็นที่จะต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เมื่อเป็นเช่นนี้จำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกควบคุมจากส่วนกลางมากขึ้นเท่าใด ย่อมทำให้สิทธิหรืออำนาจการปกครองตนเองมีน้อยลงและส่งผลทำให้ขาดความคิดริเริ่มที่จะปรับปรุงท้องถิ่นของตนเองให้เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้

แนวคิดการจัดเก็บรายได้เป็นทักษะกรอบหลักเกณฑ์ของการจัดเก็บรายได้ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ทักษะเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ไว้อย่างน่าสนใจ 4 ประการ ดังนี้

(พิทยา บวรวัฒนา. 2542 : 176)

1. ประชาชนทุกคนในประเทศสมควรที่จะเสียสละรายได้หรือประโยชน์หรือตามฐานะ ความเศรษฐกิจของตนเอง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของรัฐด้วยการเสียภาษี ทั้งนี้เพราะว่าแต่ละคนก็ได้รับประโยชน์และความคุ้มครองจากรัฐ

2. ภาษีที่ประชาชนแต่ละคนจะต้องเสียนั้น จะต้องมีความแน่นอน ชัดเจน ไม่มีลักษณะกำกวม รูปแบบของภาษีที่รัฐกำหนดตลอดจนจำนวนภาษีที่จะต้องเสียจะต้องเป็นที่ชัดเจนและเป็นธรรมของผู้เสียภาษีทุกคน

3. การเก็บภาษีทุกชนิดควรต้องเก็บตามวัน เวลา สถานที่ที่ผู้เสียภาษีสะดวก และจะต้องอำนวยความสะดวกในการเสียภาษีแก่ผู้เสียภาษีด้วย

4. ภาษีที่จัดเก็บนั้นควรจะต้องเป็นภาระแก่ผู้เสียภาษีน้อยสุดเท่าที่จะทำได้ ในขณะที่เดียวกันต้องทำให้รัฐบาลได้รับรายได้ในการเก็บมากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สรุปได้ว่า การจัดเก็บภาษีมียุทธวิธีที่แน่นอน กฎหมายที่ใช้ในการเก็บภาษีทุกประเภทจะต้องมีความแน่นอนและเป็นที่ชัดเจนแก่ผู้เสียภาษีทุกคน กล่าวคือภาษีทุกประเภทที่จัดเก็บต้องมีความแน่นอน ชัดแจ้งในเรื่องฐานะภาษี อัตราภาษี ตลอดจนวัน เวลาและวิธีการที่จัดเก็บภาษีนั้น นอกจากความแน่นอนดังกล่าวแล้ว ยังใช้หลักนี้ในการจัดเก็บภาษีอื่น ๆ ต่อไปอีกเช่นด้านภาระภาษี ความแน่นอนของหนี้ภาษี ความแน่นอนในการหารายได้ และความแน่นอนในการลดรายจ่ายหลักของความเสมอภาค การจัดเก็บภาษีนั้นจะต้องก่อให้เกิดความยุติธรรมหรือความเสมอภาคในหมู่ผู้เสียภาษีทุกคน การพิจารณาความเป็นธรรมนั้นจะต้องเกี่ยวกับภาษีจัดเก็บและจากการปฏิบัติการจัดเก็บจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น

การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น ที่รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้ท้องถิ่นดำเนินการ คือ (ศิริเพ็ญ กิริวรรณ. 2545 : 48)

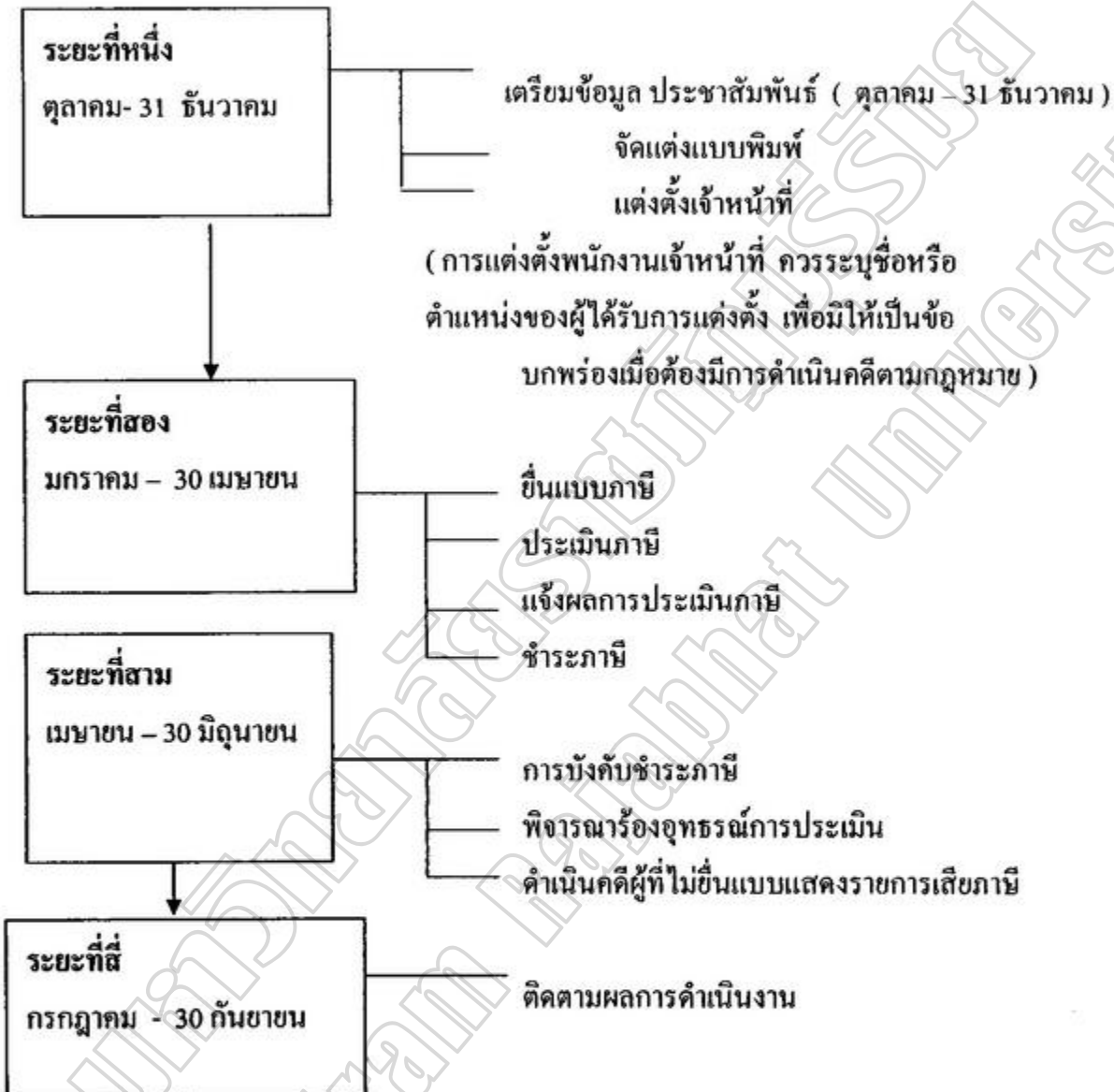
1.1 จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินนำไปใช้ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดเก็บรายได้อย่างเป็นธรรม ถูกต้องครบถ้วน โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

1.2 อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ชำระภาษีได้ชำระภาษีทุกประเภทในคราวเดียวกัน

1.3 ประชาสัมพันธ์กำหนดระยะเวลา หลักเกณฑ์ และวิธีการชำระภาษีให้ประชาชนทราบ

1.4 จัดฝึกอบรม แนะนำให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของท้องถิ่นให้มีความรู้เข้าใจในการจัดเก็บรายได้และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง

กล่าวโดยสรุป การบริหารการจัดเก็บรายได้ให้ได้ผลดีนั้น องค์กรจะต้องวางระบบการจัดเก็บรายได้ที่มีมาตรฐานที่ชัดเจน เทียบตรง คำนึงถึงกระบวนการจัดองค์กรที่ดี ดังมีระยะเวลาของการดำเนินการดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงขั้นตอนการปฏิบัติจัดเก็บรายได้
ที่มา : สิริเพ็ญ กิริวรรณ. (2545 : 48)

2. งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การบริหารงานคลังครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องนับตั้งแต่การจัดหารายได้ การจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายเงิน การควบคุมงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ และการประเมินและติดตามผล ตลอดจนถึงการรายงานทางด้านการคลัง

ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวการงบประมาณนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง ดังนั้นการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีการประมาณรายรับ โดยคาดว่าในปีงบประมาณต่อไปจะมีรายรับเป็นจำนวนเท่าใด เพื่อนำไปกำหนดเป็นวงเงินสำหรับการจัดทำประมาณการรายจ่ายต่อไป โดยลักษณะของการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีดังนี้ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ . 2550:275)

1. ลักษณะของการจำแนกประมาณการรายรับ แบ่งออกเป็น

1.1 รายได้จำแนกเป็น

- 1.1.1 หมวดภาษีอากร
- 1.1.2 หมวดค่าธรรมเนียม
- 1.1.3 หมวดรายได้จากสินทรัพย์
- 1.1.4 หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค
- 1.1.5 หมวดเงินอุดหนุน
- 1.1.6 หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด

1.2 เงินได้อื่น จำแนกเป็น

- 1.2.1 เงินกู้
- 1.2.2 เงินสะสมจ่ายขาด

2. ลักษณะของการจำแนกประมาณการรายจ่าย แบ่งออกเป็น

2.1 งบประมาณรายจ่ายทั่วไป ได้แก่

- 2.1.1 รายจ่ายงบกลาง
- 2.1.2 รายจ่ายตามหน่วยงาน จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1.2.1 รายได้ประจำ ประกอบด้วย
 - 2.1.2.1.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
 - 2.1.2.1.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว
 - 2.1.2.1.3 หมวดค่าตอบแทนและใช้สอยวัสดุ
 - 2.1.2.1.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค
 - 2.1.2.1.5 หมวดเงินอุดหนุน
 - 2.1.2.2 หมวดรายจ่ายอื่น

3. งบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ ได้แก่ การประปา กิจการสถานชานูบาล การขนส่ง การจำหน่ายเนื้อสัตว์ การจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงและแก๊ส กิจการโรงแรม การพาณิชย์ ฯลฯ

4. กระบวนการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 การจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณเป็นขั้นตอนที่หัวหน้าหน่วยงานจัดทำประมาณการรายรับ ประมาณการรายจ่าย และหัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมงานการเงินและสถิติต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการคำนวณของตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณและให้เจ้าหน้าที่งบประมาณทำการพิจารณาตรวจสอบวิเคราะห์และแก้ไขงบประมาณในขั้นต้นแล้วเสนอต่อคณะผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อคณะผู้บริหารท้องถิ่นได้พิจารณาอนุมัติ ให้ตั้งเงินงบประมาณประจำปีแล้วให้เจ้าหน้าที่งบประมาณรวบรวมและจัดทำร่างงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อคณะผู้บริหารท้องถิ่นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้คณะผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นภายในวันที่ 15 สิงหาคม ในกรณีที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าไม่สามารถที่จะนำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาท้องถิ่นได้ทันภายในเวลาที่กำหนด ให้เสนอขออนุมัติต่อสภาท้องถิ่นแล้วรายงานให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอทราบ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 278)

สำหรับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติตำบล กฎหมายได้กำหนดหลักเกณฑ์ โดยผู้เสนอร่างข้อบัญญัติให้เสนอเป็นญัตติร่างข้อบัญญัติโดยผู้เสนอ คือ (กรมการปกครอง . 2539 : 5; อ้างถึงใน พูนพิพัฒน์ ปัดคาเทศัง. 2551 : 34)

4.1.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.2 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อมผู้รับรองที่เป็นสมาชิกอย่างน้อย 2

คน

4.1.3 รายชื่อที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด

4.2 การอนุมัติงบประมาณ

การอนุมัติงบประมาณ เป็นขั้นตอนที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือฝ่ายบริหาร ได้จัดทำร่างงบประมาณรายจ่าย เสนอต่อสภาท้องถิ่น เพื่อให้สภาท้องถิ่นได้พิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายต่อไป โดยทั่วไปการพิจารณาของสภาท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 3 วาระ คือ

วาระที่ 1 เมื่อฝ่ายบริหารได้แถลงถึงความจำเป็นต่าง ๆ ในการตั้งงบประมาณรายจ่ายแล้ว สภาท้องถิ่นจะได้พิจารณาว่ารับหลักการแห่งร่างงบประมาณรายจ่ายที่เสนอ หรือถ้าไม่รับหลักการร่างงบประมาณรายจ่ายเป็นการตกไป ถ้าสภาท้องถิ่นรับหลักการก็จะแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อแปรข้อบัญญัติต่อไป

วาระที่ 2 เป็นการพิจารณาเรื่องความถนัดมาตราหรือตามหัวข้อ หรือผลจากการพิจารณาแปรข้อบัญญัติของคณะกรรมการวิสามัญก่อนที่จะนำไปสู่การพิจารณาในวาระที่ 3 ต่อไป

วาระที่ 3 เป็นขั้นตอนที่สภาท้องถิ่น ได้อนุมัติหรือเห็นชอบร่างงบประมาณรายจ่ายแล้วเพื่อจะได้ประกาศใช้ต่อไป

4.3 การบริหารงบประมาณ

เมื่องบประมาณรายจ่ายได้ประกาศใช้บังคับแล้ว ฝ่ายบริหารจะต้องบริหารไปตามงบประมาณรายจ่าย โดยการเบิกเงินงบประมาณไปใช้จ่ายตามแผนงานและ โครงการต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามระเบียบและวิธีการกำหนด ในการบริหารงานตามแผนและ โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลในบางครั้งไม่สามารถดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายงบประมาณรายจ่ายได้ เนื่องจากมีเหตุประจําบางประการ คณะผู้บริหารอาจพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือโอนเงินงบประมาณรายจ่ายไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้อำนาจไว้ และในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อไปใช้จ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ คณะผู้บริหารอาจอนุมัติให้มีการขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินหรือให้มีการกันเงินไว้เบิกเหลือในปีได้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับให้อำนาจไว้ในขั้นตอนการบริหารงบประมาณนี้ คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งบประมาณ (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) จะร่วมกันควบคุม ตรวจสอบ ประเมินและติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณและการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเมื่อสิ้นปีงบประมาณผู้บริหารจะต้องประกาศ รายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีไว้โดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ . 2550 : 279)

4.4 การควบคุม การตรวจสอบ และการติดตามผลงบประมาณ

เป็นขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการตั้งแต่การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณและภายหลังที่ได้บริหารงบประมาณไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้ได้แก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงกระบวนการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้คณะกรรมการบริหารและเจ้าหน้าที่งบประมาณรับผิดชอบร่วมกันในการควบคุม ตรวจสอบ ติดตามประเมินผลในการบริหารงบประมาณเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทย การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน ได้เฉพาะตามข้อที่ได้อำนาจไว้ในข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และต้องมีเงินรายได้เพียงพอที่จะเบิกจ่ายได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งกระทรวงมหาดไทย และประเภทรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับ ไม่ว่าจะได้รับความกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือได้ชำระตามอำนาจหน้าที่ หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้หรือใช้ทรัพย์สินทางราชการ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำส่งเป็นรายได้ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล ตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยกำหนด เว้นแต่จะมีระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยสามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550:279)

4.4.1 การควบคุม การตรวจสอบ และการติดตามผลในชั้นการจัดทำงบประมาณ จะต้องควบคุมการจัดทำงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ และพิจารณา ความเหมาะสมของประมาณการรายรับรายจ่าย รวมทั้งกิจกรรม/โครงการ/แผนกต่าง ๆ ที่จะจัดทำ ตลอดจนผลประโยชน์สูงสุดที่ประชาชนจะได้รับอีกด้วย

4.4.2 การควบคุม การตรวจสอบ และการติดตามผลในชั้นการบริหาร งบประมาณจะต้องควบคุมดูแลการจัดเก็บ การจัดหารายได้ให้ เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรมรวมทั้งความถูกต้องของการเก็บรักษาเงิน การฝากเงิน การถอนเงิน การพัสดุ การก้อหนี่ การเบิก จ่ายเงิน และการบันทึกระบบบัญชี

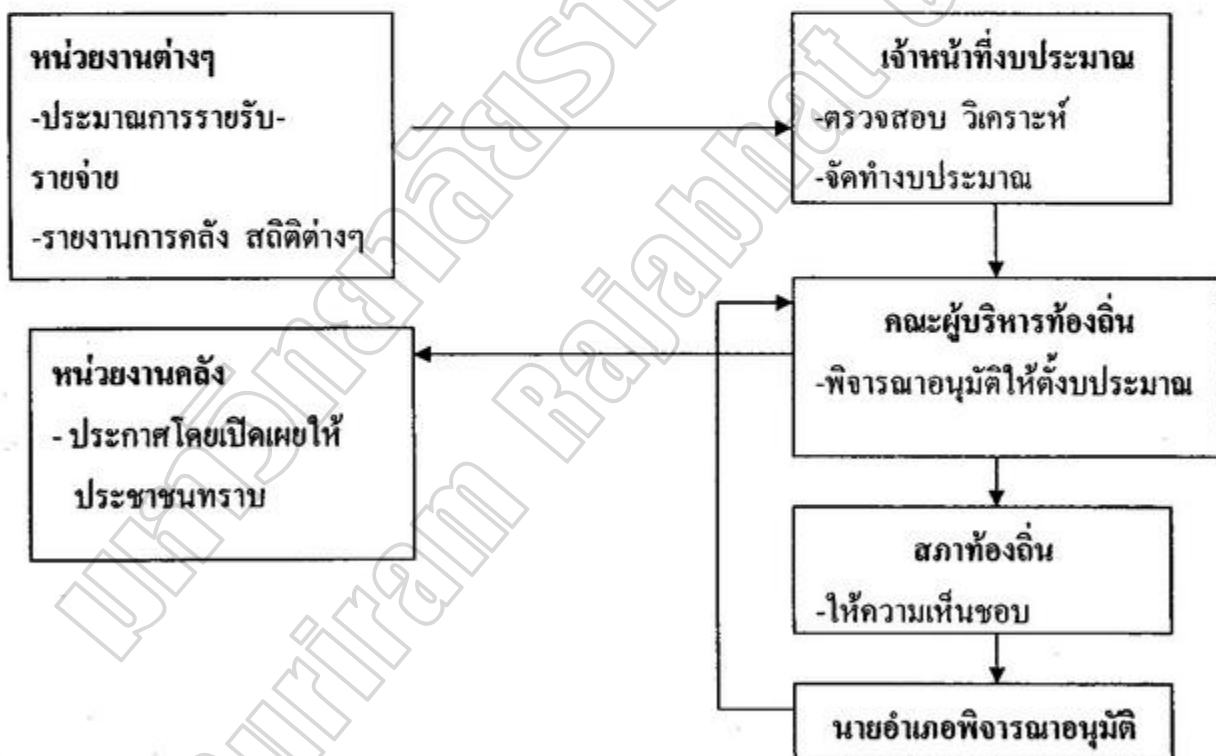
4.4.3 การควบคุม การตรวจสอบ และการติดตามผลภายหลังที่ได้บริหาร งบประมาณไปแล้ว ซึ่งมีลักษณะผสมผสานระหว่างการควบคุม การตรวจสอบ และการประเมิน การ ปฏิบัติงานโดยต้องพิจารณาตรวจสอบถึงความถูกต้องและความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน เพื่อจะ ได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมสำหรับการบริการงบประมาณในปีต่อไป รวมทั้งการ ดำเนินการในกรณีที่มีการบริหารงบประมาณรายจ่ายไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบแผน เช่น การหา ผู้รับผิดชอบทางแพ่ง การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการทางวินัย การแก้ไขการดำเนินการให้ ถูกต้อง

ส่วนการควบคุมการบริหารงบประมาณนั้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมตรวจสอบและ ติดตามผลสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การควบคุมภายใน ได้แก่ หน่วยงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ในการตรวจสอบภายใน ฝ่ายบริหารและสภาท้องถิ่น
2. การควบคุมภายนอก ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการบริหารงบประมาณการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลใน ส่วนของ การจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นให้ เป็นไปตามที่ได้อนุญาตไว้ในข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือข้อบัญญัติงบประมาณรายได้ให้ เป็นไปตามระเบียบที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนด ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ สำหรับเงินเดือน

เงินประจำตำแหน่ง เงินค่าตอบแทนหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาและเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย เงินประจำตำแหน่ง ค่าเบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นของ ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกท้องถิ่น เลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการสามัญหรือกรรมการวิสามัญที่สภาท้องถิ่นตั้งขึ้น และอนุกรรมการสภาที่ คณะกรรมการสามัญตั้งขึ้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย และเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศรายการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดลงเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันสิ้นสุดงบประมาณและให้มีการตรวจสอบการบริหารงานคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ ได้คำนึงถึงความเป็นอิสระ ความคล่องตัว ความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล
ที่มา : ศิริเพ็ญ กิวิวรรณ. (2545 : 59)

รายได้รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ต้องทำหน้าที่พัฒนาพื้นที่ในตำบลให้เจริญตามรายได้และงบประมาณในตำบล นอกจากนี้ยังต้องมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษี โรงเรือนและที่ดิน อาคารฆ่าสัตว์และอื่นๆ ที่เกิดจากการฆ่าสัตว์ ซึ่งแต่เดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บให้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีหลายทางซึ่งกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มีด้วยกัน 5 ประการ คือ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 259)

1.1 รายได้จากภาษีอากร

1.1.1 ภาษีท้องถิ่นจัดเก็บเอง (Local Levied Taxes) เป็นภาษีจัดเก็บจากทรัพย์สินที่ตั้งอยู่ในเขตท้องถิ่นนั้น และมีการคิดค่าบริการที่เก็บจากผู้ใช้บริการตามที่ท้องถิ่นจัดให้มีขึ้น ประกอบด้วย

1.1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นกับที่ดินที่ต่อเนื่องกับ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น รวมถึงเครื่องจักรที่ใช้ผลิตสินค้าเพื่ออุตสาหกรรม ซึ่งคิดตั้งเป็นส่วนควบของโรงเรือนนั้นจะต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 12.5 ของค่ารายปี ส่วนทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นภาษี ได้แก่ พระราชวัง ทรัพย์สินของรัฐ ทรัพย์สินของการรถไฟ ทรัพย์สินของการท่าเรือ (ตามพระราชบัญญัติการท่าเรือ) ทรัพย์สินของโรงพยาบาลสาธารณะ โรงเรียนสาธารณะ ทรัพย์สินซึ่งเป็นศาสนสมบัติ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งปิดวางไว้ตลอด

1.1.1.2 ภาษีบำรุงท้องถิ่น เป็นภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของที่ดิน จากราคาปานกลางของที่ดิน การประเมินราคาปานกลางของที่ดินนั้น ให้นำเอาราคาที่ดินในหน่วยที่จะทำการประเมินในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ก่อนวันประเมินนำราคามาคำนวณแล้วเฉลี่ยเป็นราคาปานกลาง โดยไม่คำนวณราคาโรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งเพาะปลูกเข้าไปด้วย ให้คณะกรรมการพิจารณาการประเมินราคาปานกลางของที่ดินในรอบระยะเวลา 4 ปี การประเมินราคาปานกลางของที่ดินในรอบระยะเวลา 4 ปี ให้ใช้เป็นราคาปานกลางได้ทุกปี

1.1.1.3 ภาษีป้าย เป็นภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายที่ใช้ประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้า หรือกิจการเพื่อหารายได้ ไม่ว่าจะได้แสดงหรือโฆษณาไว้ที่วัตถุใดๆ ด้วยอักษรภาพหรือเครื่องหมายที่เขียนแกะสลักหรือทำให้ปรากฏด้วยวิธีอื่น

1.1.1.4 อากรฆ่าสัตว์ เป็นภาษีที่จัดเก็บจากผู้ที่มีความประสงค์จะฆ่าสัตว์ เช่น โค กระบือ แพะ แกะ สุกร และสัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้แจ้งจำนวนสัตว์ที่จะฆ่าวันและเวลาที่ฆ่า

1.1.2 ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บให้หรือแบ่งให้ (Surcharge Taxes or Shred Taxes) เป็นภาษีที่รัฐบาลกลางจัดเก็บให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม นอกเหนือจากภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บเข้าเป็นรายได้ของแผ่นดิน ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีสรรพสามิตและสุรา ภาษีการพนัน และภาษีกาสิโนเบียมรถยนต์และล้อเลื่อน

1.1.3 ภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

1.1.4 ภาษีอื่นๆ เช่น ภาษีเพื่อการศึกษา ภาษีการค้าปลิกน้ำมัน ภาษีการค้าปลิกยาสูบ

1.2 รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร เช่น ค่าธรรมเนียมกำจัดขยะมูลฝอยและปฏิภูลค่าใบอนุญาตก่อสร้างและปรับปรุงอาคาร เป็นต้น

1.3 เงินอุดหนุน เป็นรายได้หลักที่สำคัญประการหนึ่งของท้องถิ่นที่รัฐบาลอุดหนุนให้แก่ท้องถิ่นต่างๆ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริการสาธารณะ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจำแนกได้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป เป็นเงินอุดหนุนที่จัดให้แก่ท้องถิ่น โดยไม่ได้ตั้งประมาณการรายได้ ใช้จ่ายเงินไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งท้องถิ่นสามารถนำเงินเข้าไปใช้จ่ายในกิจการใดๆ ก็ได้ แต่ต้องนำเข้าข้อบัญญัติเพื่อให้สภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบก่อน

1.3.2 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินกิจการบางอย่างโดยเฉพาะ โดยไม่ต้องนำเข้าข้อบัญญัติท้องถิ่นแต่อย่างใด

1.3.3 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจกรณีพิเศษ เป็นเงินอุดหนุนให้แก่ท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐบาลกำหนด โดยมีเหตุความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

1.4 เงินกู้ เป็นเงินที่ท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายได้ในกรณีที่ท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องใช้เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยขอกู้ยืมเงินจากเงินกองทุนของกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กองทุนส่งเสริมกิจการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (กสอ.) หรือกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล (กสท.)

1.5 รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่น ๆ ได้แก่

- 1.5.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.5.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.5.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.5.4 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 1.5.5 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลจัดสรรให้
- 1.5.6 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและเงินรายได้ ดังต่อไปนี้ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2550 : 267)

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
2. ภาษีบำรุงท้องถิ่น
3. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะ
5. ภาษีสรรพสามิต และค่าแสตมป์ยาสูบ
6. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่ม ภาษีรถ และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อน
7. ภาษีการพนัน
8. ภาษีเพื่อการศึกษา
9. อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
10. อากรรังนกอีแอ่น
11. ค่าภาคหลวงแร่
12. ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม
13. ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ภายในเขต

องค์การบริหารส่วนตำบล

14. ค่าธรรมเนียมสนามบิน
15. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุราและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน
16. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาตและค่าปรับในกิจการที่กฎหมายมอบหมายหน้าที่

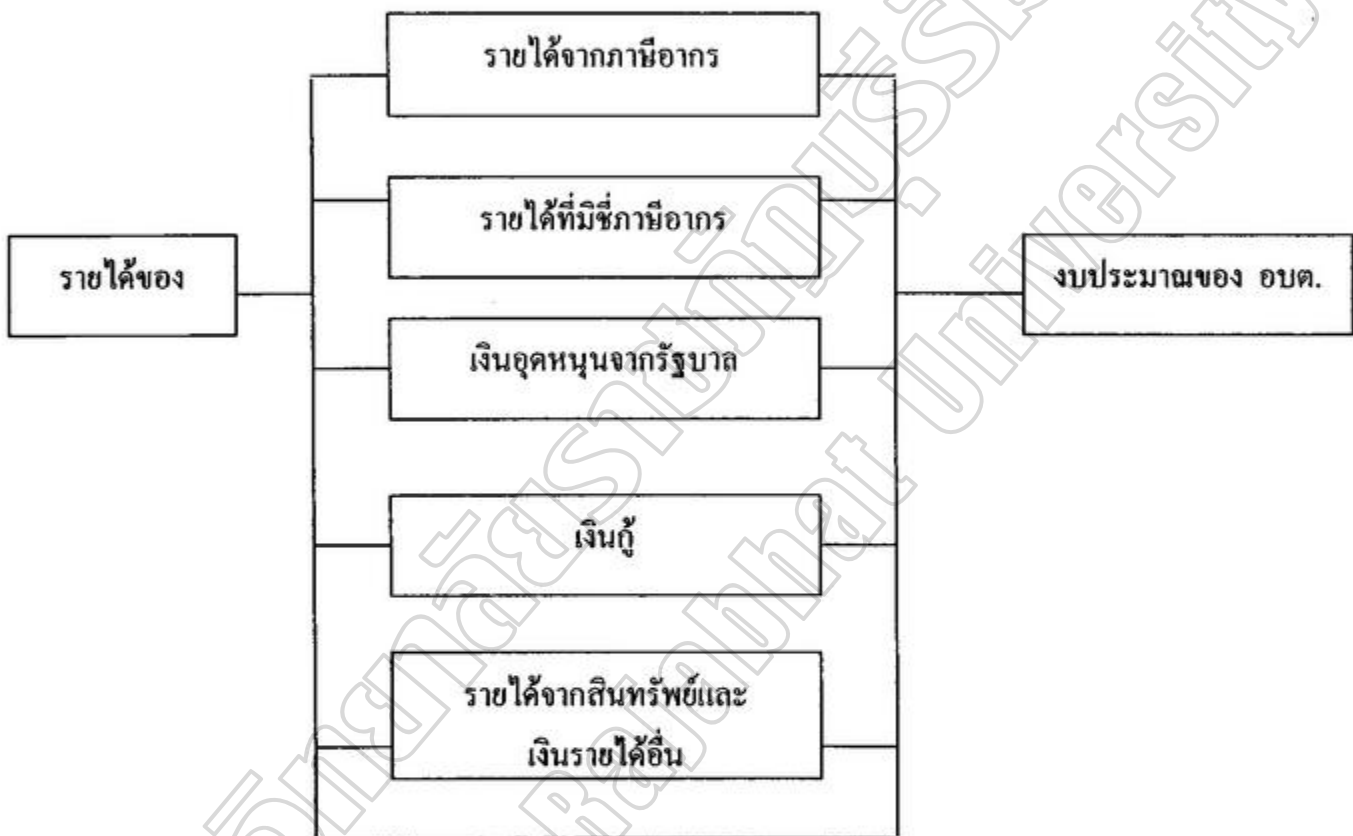
องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของหน้าที่ดำเนินการภายในเขตนั้นๆ และให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว

17. ค่าใช้น้ำบาดาล

18. ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากบริการสาธารณะ

19. รายได้อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งที่มาของรายได้จากหลายๆ ทาง โดยเฉพาะ รายได้ที่มาจากแหล่งรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงแผนภูมิแสดงแหล่งที่มารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

ที่มา : โกวิท พวงงาม. (2550 : 263)

2. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลนอกจากจะมีรายรับแล้วต้องมีรายจ่ายควบคู่กัน ซึ่งโดยทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลมีด้วยกัน 2 ประเภท คือ (พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2550 : 270)

2.1 รายจ่ายประจำ (Current Expenditures) เป็นรายจ่ายที่ต้องใช้จ่ายแบบต่อเนื่องเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยดีได้อย่างต่อเนื่อง รายจ่ายประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่เกี่ยวกับเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค เงินอุดหนุน และรายจ่ายอื่นที่มีลักษณะเป็นการลงทุน ซึ่งโดยปกติแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อนำมาใช้จ่ายในส่วนที่เป็นรายจ่ายประจำ ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งจะขึ้นอยู่กับประเภทขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ และขึ้นอยู่กับอำนาจทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

2.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน (Capital Expenditures) เป็นรายจ่ายเพื่อเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้แก่ท้องถิ่น และเป็นรายจ่ายที่ก่อให้เกิดผลผลิต ซึ่งรายจ่ายเพื่อการลงทุนของท้องถิ่น ได้แก่ รายจ่ายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยปกติแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลมักมีรายได้ที่จำกัด ซึ่งทำให้ไม่สามารถใช้จ่ายเพื่อการลงทุนได้มากนัก ดังนั้น การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นต้องพึ่งเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล ในรูปของเงินอุดหนุนประเภทต่างๆ

สรุปได้ว่า รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย รายจ่ายประจำ คือรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องใช้จ่ายเป็นประจำเพื่อรักษาระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไปได้ด้วยดีและต่อเนื่อง ส่วนรายจ่ายเพื่อการลงทุน คือ รายจ่ายเพื่อเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความเจริญขององค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นรายจ่ายที่ก่อให้เกิดผลผลิตด้วย ดังตาราง 1

ตาราง 1 โครงสร้างด้านรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แยกตามประเภทรายจ่าย
ประจำ และรายจ่ายเพื่อลงทุน ปีงบประมาณ 2548 - 2550

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายจ่าย/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2548	2549	2550
1.องค์กรบริหารส่วนจังหวัด	5,318.0	19,604.0	13,466.0
1.1รายได้ประจำ	2,944.0	4,596.0	5,539.7
1.2รายได้เพื่อการลงทุน	2,332.0	5,937.0	7,868.9
1.3รายจ่ายชำระหนี้	42.0	70.0	57.6
2.เทศบาล	28,854.0	34,230.0	47,498.0
2.1รายจ่ายประจำ	13,654.0	16,730.0	19,104.6
2.2รายจ่ายเพื่อการลงทุน	14,903.0	17,168.0	27,988.6
2.3รายจ่ายชำระหนี้	297.0	332.0	404.6
3.องค์กรบริหารส่วนตำบล	21,425.0	27,467.0	38,643.0
3.1รายจ่ายประจำ	10,824.0	16,034.0	22,832.2
3.2รายจ่ายเพื่อการลงทุน	10,587.0	11,430.0	15,799.4
3.3รายจ่ายชำระหนี้	3.0	3.0	11.5

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมลักษณะบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน ดังนี้

1. ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทานเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของพื้นที่อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ที่มีอาณาเขตห่างจากที่ว่าการอำเภอลำโรงทานประมาณ 2 กิโลเมตรและมีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะแก้ว อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหมื่นศรี อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลยาง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

2. เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทานมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 59.35 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 37,093.75 ไร่

3. ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทานพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มขนาดใหญ่ ซึ่งประมาณ 90 % ส่วนที่ดอนประมาณ 10 % มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ผ่านตอนเหนือขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเส้นทางสาย สุรินทร์ - ศรีสะเกษ และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 2234 ผ่านทางตอนกลาง เส้นทางลำโรงทาน - อำเภอปราสาท

4. ข้อมูลหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทานมีหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 12 หมู่บ้าน โดยมีรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับการปกครองและการบริหารงาน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

ที่	หมู่บ้าน	ผู้ปกครอง	สมาชิกสภา อบต.	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร(คน)		
					ชาย	หญิง	รวม
1	ลำโรงทาบ	นายพิสิทธิ์ เกิดลาภ	นายกิตติศัพท์ เกิดลาภ นางสิทธิษา บุราคร	276	633	665	1298
2	กุง	นายวิไลย์ บุญมาก	นายชาย ประสานดี นายวีระชาติ อนุลี	110	225	242	467
3	อาวูร	นายนาค ทองดาษ	นายชินคนัย สุกนาม นางสาวนูน สมนาค	58	147	142	289
4	อาลี	นายสุเทียน บุญกล้า	นายสมควร บุญกล้า นายสมหมาย บุญมาก	58	147	142	289
5	โนนบุรี	นายสละ สมนาค	นายช่วง แสงเพชร นายกลิ่นรูป บุญกล้า	76	212	232	444
6	ใหม่ศรี ลำโรง	ร.ต.วิชัย คงสุข	นายบุญส่ง สันทาลุนัย นายบงกช ปางลิลาศ	86	195	199	394
7	จิว	นายเมียน ดวงรัตน์	นายศรากร บุคดาภาม นายจันทร์ บุญกล้า	96	274	279	553
8	ลำพง	นายนิค บุราคร	นายบุญทัน สุภาวหา นางสาวลี ทองหล่อ	44	147	117	264
9	ตะเคียน	นายเหลื่อม บุญกล	นายสุรพงษ์ สุขคุ้ม นายมลทองสมนาค	159	405	413	818
10	ห้วยแสง	นายประเสริฐ มณีล้ำ	นายสมศักดิ์ ยอดใส นางนันทิพัฒน์ ตีร์วัฒน์	7	14	12	26
11	โคด	นายสมชาย งามนั๊ก	นายอุทัย บุญสิทธิ์ นางเรณู ชะฎาทอง	184	320	294	614
12	ตะเคียน พัฒนา	นายนवल สมนาค	นางปราณี บำรุงจิตร นายสมจิตร อนุลีจัน	117	338	341	679
รวม				1,348	3,244	3,267	6,511

ที่มา ข้อมูลหมู่บ้านตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ณ ปีงบประมาณ 2551

ตาราง 3 จำนวนประชากรแยกตามช่วงอายุ ระดับตำบล

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
1. ช่วงอายุ 1 - 6 ปี	265	283	548
2. ช่วงอายุ 7 - 12 ปี	304	261	565
3. ช่วงอายุ 13 - 18 ปี	339	311	650
4. ช่วงอายุ 19 - 23 ปี	243	240	483
5. ช่วงอายุ 24 - 30 ปี	441	408	849
6. ช่วงอายุ 31 - 40 ปี	537	549	1006
7. ช่วงอายุ 41 - 50 ปี	450	451	901
8. ช่วงอายุ 51 - 59 ปี	287	293	580
9. ช่วงอายุ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป	363	460	823
รวม	3,229	3,256	6,485

ที่มา ข้อมูลทะเบียนราษฎร ช่วงเดือนมิถุนายน 2551

ตาราง 4 โครงสร้างและอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ

รายการ	พนักงานส่วน ตำบล	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างตาม ภารกิจ	พนักงานจ้าง ทั่วไป
สำนักปลัด	4	-	-	2
ส่วนการคลัง	5	-	-	1
ส่วนโยธา	2	-	-	-
ส่วนการศึกษา และวัฒนธรรม	-	-	7	-
	11	-	7	3

ที่มา โครงสร้างอัตรากำลังขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัด
สุรินทร์ประจำปีงบประมาณ 2551

วัด/สำนักสงฆ์ และเคหะสถาน มีจำนวน 6 แห่ง ดังนี้

1. วัดเกตุวราราม บ้านโคก หมู่ที่ 11
2. วัดตะเคียนโพธิ์สีตาราม บ้านตะเคียน หมู่ที่ 9
3. วัดอรุณธรรมบ้านจิว หมู่ที่ 7
4. วัดป่าบ้านจิว หมู่ที่ 7
5. วัดบ้านกุง หมู่ที่ 2
6. ศูนย์ปฏิบัติธรรมบ้านตะเคียนพัฒนา หมู่ที่ 12

หมายเหตุ มีเมรุในเขตพื้นที่ตำบล จำนวน 3 แห่ง

โรงเรียนและสถานศึกษาในพื้นที่ มีจำนวน 4 แห่ง ดังนี้

1. โรงเรียนลำโรงทาบวิทยาคม เป็นโรงเรียนเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ
ตอนปลาย
2. โรงเรียนบ้านตะเคียน สอนในระดับอนุบาล ประถมศึกษา และในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น
3. โรงเรียนบ้านลำโรงทาบ(บริคุตต์วิทยาคุณ) สอนในระดับอนุบาล และประถมศึกษา
4. โรงเรียนบ้านกุง หมู่ที่ 2 สอนในระดับอนุบาล และประถมศึกษา

ตาราง 5 จำนวนโรงเรียนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ

ที่	ชื่อโรงเรียน	อนุบาล	ป.1 - 4	ป.5 - 6	รวมทั้งสิ้น
1	บ้านกุง	18	40	23	81
2	บ้านตะเคียน	92	163	80	335
3	บ้านลำโรงทาบ (บริคุตต์วิทยาคุณ)	55	169	101	325
	รวม	165	372	204	899

ที่มา แผนสามปี (2552-2554) ของ อบต.ลำโรงทาบ ตำบลลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์

ตาราง 6 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาп จังหวัดสุรินทร์ แยกตามประเภทของรายได้

ประเภท	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551
1.รายได้จัดเก็บเอง	160,797.48	287,470.02	349,523.59	354,821.48
2.รายได้ส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บให้	7,861,395.58	9,234,099.80	8,414,742.15	6,022,785.22
3.รายได้จากการอุดหนุนจากรัฐบาล	3,245,485	3,916,777	4,988,164.00	11,908,573.23
รวมทั้งสิ้น	11,267,678.06	13,438,343.90	13,752,429.74	18,286,179.93

ที่มา รายงานงบรายรับประจำปี 2551 ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาп อำเภอลำโรงทาп จังหวัดสุรินทร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาп มีดังนี้

ณรงค์ เขมวีรัตน์ (2539:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย พบว่า ปัจจัยทั้งด้านบุคลากรงบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ โครงสร้างการบริหารจัดการและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับคุณภาพในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ด้านความรวดเร็วในการให้บริการ ด้านการประเมินภาษี และการจัดเก็บได้ถูกต้องตามกฎหมายและด้านการจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วนและถูกต้อง

ศราวุธ ชัยชนะ (2549:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจ ในการเสียภาษีท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแคะ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีในระดับค่อนข้างต่ำ และอายุระดับการศึกษา อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำให้เกิดความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจ

พจนานัดธ์ วิชัยยา (2545:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่งมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้สูง ประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่เสียภายในระดับมาก ขณะที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีที่ประสบมากคือ ปัญหาการไม่สามารถติดต่อประชาชนผู้เสียภาษีตามที่อยู่ได้ ประชาชนมาชำระภาษีไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดและมักคัดค้านที่จะชำระภาษีจึงควรแก้ไขด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาชำระภาษีตรงเวลาให้มากยิ่งขึ้น

ธีรศักดิ์ โฆษณวุฒิ (2547:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างและวิธีปฏิบัติงานและปัจจัยด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ปัจจัยด้านอุปกรณ์และสถานที่ ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ส่วนปัจจัยด้านผู้เสียภาษี ได้แก่ความร่วมมือและจิตสำนึกของผู้เสียภาษี มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

นวพร แสงหนุ่ม (2544:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลคือ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านบรรยากาศภายในองค์กร และด้านความสามารถทางด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนทางด้านการวัดระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพบว่าประสิทธิผลอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ปัญหาการดำเนินงานพบว่าบรรยากาศภายในองค์กรมีปัญหาด้านขวัญกำลังใจของพนักงาน ปัญหาความโปร่งใสในการทำงาน ปัญหาด้านความสามารถในการบริหาร พบว่า เป้าหมายในการดำเนินงานไม่ชัดเจน

อุบล ยะไวทย์ (2547 :บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้ครบตามประเภทที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ให้อำนาจไว้ มีการกำหนดแนวทางการบริหารงานจัดเก็บรายได้และการตั้งงบประมาณในการสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเต็มที่

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น ได้แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีปัญหาในเรื่องของรายได้ที่ใช้ในการบริหารงาน ถึงแม้รายได้ จะถูกควบคุมและจำกัดโดยผลของกฎหมาย แต่สามารถพัฒนารายได้ให้เกิดประสิทธิภาพได้ ก็โดยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของประชาชน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ประชาชนที่เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ที่ จำนวน 1,005 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 285 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่เสี่ยภามีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน
ประจำปีงบประมาณ 2551

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน/ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ลำโรงทาน	1	105	30
2	กุง	2	99	28
3	อาวช	3	79	22
4	อาลี	4	120	34
5	โนนบุรี	5	55	16
6	ใหม่ศรีลำโรง	6	48	14
7	จิว	7	98	28
8	ลำพง	8	43	12
9	ตะเคียน	9	129	37
10	ห้วยแสง	10	4	1
11	โคค	11	103	29
12	ตะเคียนพัฒนา	12	122	35
รวม			1,005	285

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสภาพและปัญหาของการจัดเก็บรายได้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมภาคินิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงกับสภาพที่เป็นจริง เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบได้แก่

2.3.1. นางสาวเพ็ญศรี คงดวงดี หัวหน้าส่วนการคลัง สังกัด อบต. ลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

2.3.2 นางสาวศุภกานต์ ผดุงเจริญ หัวหน้าส่วนการคลัง สังกัด อบต. เกาะแก้ว อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

2.3.3 นางสาวรัตนา ทองหล่อ เจ้าหน้าที่งานจัดเก็บรายได้ สังกัด อบต. ช่างปี ตำบลช่างปี อำเภอสีขจรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการควบคุมภาคินิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.5 นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลช่างปี อำเภอสีขจรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8427 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้ทำภาคินพนธ์ ถึงผู้นำท้องถิ่นเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนด้วยตนเอง
3. กรณีไม่ได้แบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้จัดทำภาคินพนธ์จะติดตามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ที่แจกไปทั้งหมด 285 ฉบับ ได้กลับมา 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถาม แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหาร

ส่วนค่าบลดำโรงทาบ วิเคราะห์โดยใช้การหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (ฉัฐชนัน ก้อนจำปา. 2549 : 46)

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เป็นประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติจากข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 8-12

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	191	67.0
หญิง	94	33.0
รวม	285	100

จากตาราง 8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เป็นเพศชาย จำนวน 191 คน (ร้อยละ 67.0) เพศหญิง จำนวน 94 คน (ร้อยละ 33.0)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	54	18.9
31-40 ปี	61	21.4
41-50 ปี	120	42.1
51-60 ปี	43	15.1
61 ปีขึ้นไป	7	2.5
รวม	285	100

จากตาราง 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เมื่อจำแนกตามอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 120 คน (ร้อยละ 42.1) รองลงมา คือ 31-40 ปี จำนวน 61 คน (ร้อยละ 21.4) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.5)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	59	20.7
มัธยมศึกษาตอนต้น	65	22.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	75	26.3
อนุปริญญา/ปวส.	40	14.0
ปริญญาตรี	40	14.0
ปริญญาโทขึ้นไป	4	1.4
อื่นๆ	2	0.7
รวม	285	100

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 75 คน (ร้อยละ 26.3) รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 65 คน (ร้อยละ 22.8) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือระดับการศึกษานานๆ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.7)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	41	14.4
พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	116	40.7
อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย	77	27.0
นักเรียน/นักศึกษา	7	2.5
เกษตรกร	44	15.4
รวม	285	100

จากตาราง 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 116 คน (ร้อยละ 40.7) รองลงมา คือ อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 77 คน (ร้อยละ 27.0) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.5)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนรายได้

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	122	39.3
ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท	130	45.6
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	38	13.3
ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป	5	1.8
รวม	285	100

จากตาราง 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 285 คน เมื่อจำแนกตามรายได้ ปรากฏว่า ผู้มีรายได้ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 130 คน (ร้อยละ 45.6) รองลงมา คือ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 122 คน (ร้อยละ 39.3) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ รายได้ ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป จำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.8)

ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลลำโรงท่า อำเภอลำโรงท่า จังหวัดสุรินทร์ ปรากฏดังตาราง 13-23 ดังนี้

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้จัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร	3.92	0.40	เห็นด้วย
ด้านงบประมาณ	4.00	0.59	เห็นด้วย
ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	3.99	0.52	เห็นด้วย
ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ	4.03	0.50	เห็นด้วย
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	4.06	0.49	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.00	0.40	เห็นด้วย

จากตาราง 13 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงมาหาต่ำดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 4.06$) ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.03$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.00$) ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.99$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านบุคลากร โดยภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร			
1. จำนวนบุคลากรด้านจัดเก็บรายได้มีน้อยกว่าภารกิจที่ได้รับมอบหมาย	3.89	0.86	เห็นด้วย
2. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจัดเก็บภาษาย่างดี	3.90	0.56	เห็นด้วย
3. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	3.88	0.62	เห็นด้วย
4. เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรอธิบายเกี่ยวกับการชำระภาษีประจำปี ให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเกิดความเข้าใจ	3.93	0.67	เห็นด้วย
5. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน	3.98	0.67	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	3.92	0.40	เห็นด้วย

จากตาราง 14 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ข้อ 4 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรอธิบายเกี่ยวกับการชำระภาษีประจำปี ให้แก่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเกิดความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.93$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือข้อ 3 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.88$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านงบประมาณ			
6. อบต. มีงบประมาณพอเพียงในการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บภาษี	3.93	0.79	เห็นด้วย
7. อบต. ควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้	3.93	0.83	เห็นด้วย
8. คณะสภา อบต. เห็นความสำคัญของการสนับสนุนงบประมาณด้านจัดเก็บภาษีของ อบต.	4.03	0.73	เห็นด้วย
9. อบต. ควรตั้งงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีด้วยความคุ้มค่า ให้ผลดีเชิงคุณภาพและปริมาณในระยะยาว	4.06	0.80	เห็นด้วย
10. ประชาชนในเขตตำบลเห็นด้วยกับการใช้งบประมาณด้านการพัฒนางานจัดเก็บรายได้ ของ อบต.	4.09	0.72	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.00	0.59	เห็นด้วย

จากตาราง 15 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 ประชาชนในเขตตำบลเห็นด้วยกับการใช้งบประมาณด้านการพัฒนางานจัดเก็บรายได้ของ อบต. ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้อ 9 อบต. ควรตั้งงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีด้วยความคุ้มค่า ให้ผลดีเชิงคุณภาพและปริมาณในระยะยาว ($\bar{X} = 4.06$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 6 อบต. มีงบประมาณพอเพียงในการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บภาษี ($\bar{X} = 3.93$) และข้อ 7 อบต. ควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ($\bar{X} = 3.93$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ โดยภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์			
11. ที่ทำการ อบต. มีความสะอาด มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม พร้อมให้บริการประชาชนทั่วไปและผู้มาติดต่อชำระภาษี	4.12	0.64	เห็นด้วย
12. อบต. มีสถานที่จอดรถ มีร่มเงา กว้างขวางพอเพียงแก่ผู้มาใช้บริการและติดต่อชำระภาษี	3.95	0.63	เห็นด้วย
13. อบต. มีวัสดุสำนักงาน แบบพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชนที่มาเสียภาษี	3.95	0.65	เห็นด้วย
14. อบต. มีบริเวณที่นั่งพัก รับรอง ประชาชนที่มาติดต่อชำระภาษี มีความสะดวกสบาย มีแสงสว่างพอเพียง ประชาชน พึงพอใจ	3.99	0.71	เห็นด้วย
15. สถานที่ตั้งของ อบต. มีเส้นทางคมนาคมสัญจรไปมาอย่างสะดวกแก่ผู้มาติดต่อชำระภาษี	3.98	0.71	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	3.99	0.52	เห็นด้วย

จากตาราง 16 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 11 ที่ทำการ อบต. มีความสะอาดมีความสะอาด มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม พร้อมให้บริการประชาชนทั่วไปและผู้มาติดต่อชำระภาษี ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือข้อ 14 อบต. มีบริเวณที่นั่งพัก รับรอง ประชาชนที่มาติดต่อชำระภาษี มีความสะดวกสบาย มีแสงสว่างพอเพียง ประชาชน พึงพอใจ ($\bar{X} = 3.99$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 12 อบต. มีสถานที่จอดรถ มีร่มเงา กว้างขวางพอเพียงแก่ ผู้มาใช้บริการและติดต่อชำระภาษี ($\bar{X} = 3.95$) และ ข้อ 13 อบต. มีวัสดุสำนักงาน แบบพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชนที่มาเสียภาษี ($\bar{X} = 3.95$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้าน โครงสร้างและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ			
16. โครงสร้างนโยบายของฝ่ายการเมืองเห็นความสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านการจัดเก็บภาษีของ อบต.	4.02	0.77	เห็นด้วย
17. คณะผู้บริหารสามารถประสานงานด้านการบริหารจัดการการพัฒนารายได้โดยเฉพาะงานจัดเก็บภาษีกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี	4.07	0.70	เห็นด้วย
18. พนักงานส่วนตำบลซึ่งถือเป็นฝ่ายประจำให้ความร่วมมือในนโยบายการบริหารจัดการ งานด้านจัดเก็บภาษีของ อบต. โดยไม่มีการต่อต้าน	4.03	0.75	เห็นด้วย
19. อบต. มีหลักการบริหารจัดการ การแก้ไขเร่งรัดกับผู้หลีกเลี่ยงภาษีอย่างเคร่งครัด	4.11	0.73	เห็นด้วย
20. วิธีการการบริหารจัดการและบทลงโทษทางกฎหมายที่ใช้ลงโทษแก่ผู้ไม่มาชำระภาษีใช้อย่างจริงจังและเสมอภาค	4.08	0.70	เห็นด้วย
21. อบต. มีหลักการบริหารจัดการแก้ไขปัญหากับผู้หลีกเลี่ยงภาษีโดยแจ้งเป็นหนังสือและชี้แจงเหตุผลก่อนที่จะมีบทลงโทษทางกฎหมาย	4.02	0.65	เห็นด้วย
22. การบริหารจัดการ การจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดินภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด ถูกต้องและเป็นธรรม	3.97	0.63	เห็นด้วย
23. โครงสร้างการบริหารจัดการด้านกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน	4.02	0.71	เห็นด้วย
24. คณะผู้บริหารมีนโยบายในการบริหารจัดการ โดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มยอดรายได้จากฐานภาษีของปีที่ล่วงมาแล้ว	3.97	0.71	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.03	0.50	เห็นด้วย

จากตาราง 17 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ ด้าน โครงสร้างและการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 19 อบรม มีหลักการบริหารจัดการ การแก้ไขเร่งรัดกับผู้หลีกเลี่ยงภาษีอย่างเคร่งครัด ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ข้อ 20 วิธีการการบริหารจัดการและบทลงโทษทางกฎหมายที่ใช้ลงโทษแก่ผู้ไม่มาชำระภาษีใช้อย่างจริงจังและเสมอภาค ($\bar{X} = 4.08$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 23 โครงสร้างการบริหารจัดการด้านกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.97$) และข้อ 24 คณะผู้บริหารมีนโยบายในการบริหารจัดการ โดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มยอดรายได้จากฐานภาษีของปีที่ล่วงมาแล้ว ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมและรายข้อ

ปัจจัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดเก็บรายได้	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน			
25. อบต. จัดทำแผ่นพับ วารสาร เพื่อเผยแพร่ ชี้แจงให้ประชาชนทราบ	4.07	0.68	เห็นด้วย
26. อบต. ได้ออกหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อรับบริการชำระภาษีนอกสถานที่ให้แก่ประชาชนผู้ชำระภาษี	4.08	0.62	เห็นด้วย
27. อบต. ได้ขอความร่วมมือทุกหมู่บ้านทำการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือชำระภาษีตามกำหนด	4.14	0.67	เห็นด้วย
28. ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภท ให้ความร่วมมือเต็มใจในการชำระภาษี	4.08	0.70	เห็นด้วย
29. มีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับยอดรายได้ในการจัดการเก็บภาษีแต่ละประเภทที่จัดเก็บได้ในแต่ละปีให้ประชาชน ได้รับทราบ	4.02	0.65	เห็นด้วย
30. ผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภทมีส่วนร่วมในการประชุมชี้แจงในการออกข้อบัญญัติค่าธรรมเนียมข้อบัญญัติในการจัดเก็บภาษีประจำปี	3.98	0.64	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.06	0.49	เห็นด้วย

จากตาราง 18 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพต่อการจัดเก็บรายได้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 27 อบต. ได้ขอความร่วมมือทุกหมู่บ้านทำการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือและชำระภาษีตามกำหนด ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ ข้อ 26 และ ข้อ 28 อบต. ได้ออกหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อรับบริการชำระภาษีนอกสถานที่ให้แก่ประชาชนผู้ชำระภาษี และประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภท ให้ความร่วมมือเต็มใจในการชำระภาษี ($\bar{X} = 4.08$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 30 ผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภทมีส่วนร่วมในการประชุมชี้แจงในการออกข้อบัญญัติค่าธรรมเนียม ข้อบัญญัติในการจัดเก็บภาษีประจำปี ($\bar{X} = 3.98$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัย	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร	3.90	0.38	เห็นด้วย	3.65	0.45	เห็นด้วย
ด้านงบประมาณ	3.98	0.56	เห็นด้วย	4.06	0.65	เห็นด้วย
ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์	3.98	0.43	เห็นด้วย	4.03	0.68	เห็นด้วย
ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ	4.01	0.43	เห็นด้วย	4.08	0.63	เห็นด้วย
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	4.03	0.42	เห็นด้วย	4.06	0.62	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	3.98	0.45	เห็นด้วย	3.97	0.60	เห็นด้วย

จากตาราง 19 พบว่า ประชาชนชายและหญิงมีความคิดเห็นเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.98$ และ 3.97 ตามลำดับ) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของชาย คือ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนเพศหญิง คือ ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.08$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัย	20-30 ปี			31-40 ปี			41-50 ปี			51-60 ปี			61 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร	3.92	0.37	เห็นด้วย	3.88	0.52	เห็นด้วย	3.92	0.33	เห็นด้วย	3.97	0.41	เห็นด้วย	3.82	0.53	เห็นด้วย
ด้านงบประมาณ	4.02	0.61	เห็นด้วย	4.02	0.66	เห็นด้วย	4.03	0.41	เห็นด้วย	3.90	0.38	เห็นด้วย	3.94	0.89	เห็นด้วย
ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์	3.98	0.45	เห็นด้วย	3.99	0.71	เห็นด้วย	4.07	0.33	เห็นด้วย	3.97	0.72	เห็นด้วย	3.91	0.60	เห็นด้วย
ด้านโครงสร้างและ การบริหารจัดการ	4.01	0.46	เห็นด้วย	3.98	0.67	เห็นด้วย	4.07	0.27	เห็นด้วย	4.04	0.66	เห็นด้วย	3.66	0.92	เห็นด้วย
ด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชน	4.02	0.37	เห็นด้วย	4.05	0.59	เห็นด้วย	4.07	0.33	เห็นด้วย	4.13	0.70	เห็นด้วย	3.76	1.02	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	3.99	0.45	เห็นด้วย	3.98	0.63	เห็นด้วย	4.03	0.33	เห็นด้วย	4.00	0.57	เห็นด้วย	3.81	0.79	เห็นด้วย

จากตาราง 20 พบว่า ประชาชนทุกช่วงอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.99$, $\bar{X}=3.98$, $\bar{X}=4.03$, $\bar{X}=4.00$ และ $\bar{X}=3.81$ ตามลำดับ) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของแต่ละช่วงอายุ คือ ช่วงอายุ 20-30 ปี ด้านงบประมาณและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.02$) ช่วงอายุ 31-40 ปี ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.05$) ช่วงอายุ 41-50 ปี ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ และ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.07$) ช่วงอายุ 51-60 ปี ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.13$) และช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป ด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.94$)

จากตาราง 21 พบว่า ประชาชนทุกระดับการศึกษา มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.89$, $\bar{X}=3.98$, $\bar{X}=3.98$, $\bar{X}=4.01$ และ $\bar{X}=4.15$ ตามลำดับ) ยกเว้นระดับการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป และ ระดับการศึกษาอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}=4.45$ และ $\bar{X}=4.31$ ตามลำดับ) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดทุกช่วงระดับการศึกษา คือ ระดับประถมศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=3.94$) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.09$) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.06$) ระดับอนุปริญญา/ปวส. ด้านสถานที่ ($\bar{X}=4.04$) ระดับปริญญาตรี ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.23$) ระดับปริญญาโทขึ้นไป ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.79$) และระดับอื่น ๆ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และด้าน โครงสร้างและการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.50$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัย	รับราชการ /รัฐวิสาหกิจ			พนักงานจ้าง/ลูกจ้าง เอกชน			อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย			นักเรียน/นักศึกษา			เกษตรกร		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร	4.09	0.26	เห็นด้วย	3.09	0.36	เห็นด้วย	3.89	0.45	เห็นด้วย	4.20	0.30	เห็นด้วย	3.77	0.47	เห็นด้วย
ด้านงบประมาณ	4.14	0.41	เห็นด้วย	4.08	0.46	เห็นด้วย	3.93	0.65	เห็นด้วย	4.14	0.27	เห็นด้วย	3.80	0.86	เห็นด้วย
ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์	4.15	0.37	เห็นด้วย	4.08	0.48	เห็นด้วย	3.87	0.52	เห็นด้วย	4.05	0.19	เห็นด้วย	3.82	0.69	เห็นด้วย
ด้านโครงสร้างและการ บริหารจัดการ	4.20	0.30	เห็นด้วย	4.07	0.48	เห็นด้วย	3.97	0.46	เห็นด้วย	4.20	0.21	เห็นด้วย	3.83	0.69	เห็นด้วย
ด้านการมีส่วนร่วมของ ประชาชน	4.22	0.36	เห็นด้วย	4.11	0.44	เห็นด้วย	3.98	0.44	เห็นด้วย	4.16	0.21	เห็นด้วย	3.87	0.73	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.16	0.24	เห็นด้วย	4.05	0.36	เห็นด้วย	3.93	0.38	เห็นด้วย	4.15	0.17	เห็นด้วย	3.82	0.57	เห็นด้วย

จากตาราง 22 พบว่า ประชาชนจำแนกตามอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.16$, $\bar{X} = 4.05$, $\bar{X} = 3.93$, $\bar{X} = 4.15$, $\bar{X} = 3.82$ ตามลำดับ) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจำแนกตามอาชีพ คือ อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 4.22$) อาชีพพนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 4.11$) อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.98$) อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ด้านบุคลากร และด้าน โครงสร้างการบริหารและจัดการ ($\bar{X} = 4.20$) และอาชีพเกษตรกร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X} = 3.87$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวม และรายด้าน

ปัจจัย	ต่ำกว่า 5,000 บาท			ตั้งแต่ 5,001-10,000 บาท			ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท			ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านบุคลากร	3.83	0.47	เห็นด้วย	3.92	0.35	เห็นด้วย	4.07	0.21	เห็นด้วย	4.32	0.36	เห็นด้วยอย่างมาก
ด้านงบประมาณ	3.91	0.70	เห็นด้วย	4.01	0.52	เห็นด้วย	4.21	0.38	เห็นด้วยอย่างมาก	4.44	0.26	เห็นด้วยอย่างมาก
ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์	3.91	0.53	เห็นด้วย	4.01	0.55	เห็นด้วย	4.08	0.31	เห็นด้วย	4.68	0.36	เห็นด้วยอย่างมาก
ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ	3.92	0.55	เห็นด้วย	4.05	0.48	เห็นด้วย	4.22	0.27	เห็นด้วยอย่างมาก	4.42	0.42	เห็นด้วยอย่างมาก
ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	3.98	0.53	เห็นด้วย	4.08	0.49	เห็นด้วย	4.14	0.31	เห็นด้วย	4.60	0.43	เห็นด้วยอย่างมาก
รวมเฉลี่ย	3.91	0.46	เห็นด้วย	4.01	0.37	เห็นด้วย	4.15	0.18	เห็นด้วย	4.49	0.25	เห็นด้วยอย่างมาก

จากตาราง 23 พบว่า ประชาชนจำแนกตามรายได้ต่อเดือนมีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัย ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}=3.91$, $\bar{X}=4.01$ และ $\bar{X}=4.15$ ตามลำดับ) ยกเว้นผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 ขึ้นไปอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X}=4.49$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดจำแนกตามรายได้ คือ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=3.98$) รายได้ 5,001-10,000 บาท ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.08$) รายได้ 10,001-20,000 บาท ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.22$) รายได้ ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ($\bar{X}=4.22$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ปรากฏดังตาราง 24 ดังนี้

ตาราง 24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	ในการจัดเก็บภาษีควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มาจัดเก็บภาษีให้มากกว่า 3 คนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษีของประชาชน	15	21.45
2	ให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการในการจัดเก็บภาษี	12	17.14
3	เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการจัดเก็บภาษีแก่ประชาชนในท้องถิ่น	33	47.14
4	ในการจัดเก็บภาษีแต่ละครั้งควรมีการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้นำชุมชนก่อนทุกครั้งที่มีการออกจัดเก็บภาษีเพื่อให้ประชาชนรับทราบล่วงหน้าก่อน	10	14.28
	รวม	70	100

ตาราง 24 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีค่าร้อยละสูงสุด คือ ข้อ 3 เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องการจัดเก็บภาษีแก่ประชาชนในท้องถิ่น (ร้อยละ 47.14) รองลงมา ข้อ 1 ในการจัดเก็บภาษีควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มาจัดเก็บภาษีให้มากกว่า 3 คน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษีของประชาชน (ร้อยละ 21.45) และข้อ 2 ให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการในการจัดเก็บภาษี (ร้อยละ 17.14) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

- 1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 2 วิธีดำเนินงานวิจัย
- 3 สรุปผลการวิจัย
- 4 อภิปรายผล
- 5 ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้เสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 1,005 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำโรงทาน อำเภอตำบลดำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำโรงทาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลดำโรงทาน อำเภอตำบลดำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ ด้วยตนเอง จำนวน 285 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดำโรงทาน อำเภอตำบลดำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยเช่นกันทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงมาหาค่าดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และด้านบุคลากร

2. ข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับคือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องการเก็บภาษีแก่ประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดเก็บภาษีควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มาจัดเก็บภาษีให้มากกว่า 3 คนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษีของประชาชน ให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีให้ครบกับความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการในการจัดเก็บภาษี

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่พบมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการพัฒนาในเรื่องการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้านทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ โครงสร้างการบริหารจัดการและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อความโปร่งใสในการจัดเก็บภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ เขมวีรัตน์ (2539 :บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย พบว่า ปัจจัยทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ โครงสร้างการบริหารจัดการและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์กับคุณภาพในการ

จัดเก็บรายได้ของเทศบาล ด้านความรวดเร็วในการให้บริการ ด้านการประเมินภาษี และการจัดเก็บ ได้ถูกต้องตามกฎหมายและด้านการจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วนและถูกต้อง แต่ไม่สอดคล้องกับ สราวุธ ชัยชนะ (2549 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจ ในการเสียภาษีท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีในระดับค่อนข้างต่ำ และ อายุระดับการศึกษา อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำให้เกิดความแตกต่างในระดับความรู้ ความเข้าใจ

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า

2.1 ด้านบุคลากร พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้าน บุคลากรอยู่ในระดับเห็นด้วย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการ จัดเก็บภาษีควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ทั้งนี้เป็นเพราะในการจัดเก็บภาษี เป็นงานบริการประชาชนซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานจัดเก็บภาษี มีความ โปร่งใสและสุภาพอ่อนโยน เพื่อให้สามารถให้บริการกับประชาชนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชีรศักดิ์ โฆษณวุฒิ (2547:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้าน โครงสร้างและวิธีปฏิบัติงานและปัจจัยด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพ ในการจัดเก็บภาษี ปัจจัยด้านอุปกรณ์และสถานที่ ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ส่วน ปัจจัยด้านผู้เสียภาษี ได้แก่ความร่วมมือและจิตสำนึกของผู้เสียภาษี มีผลต่อประสิทธิภาพในการ จัดเก็บภาษี

2.2 ด้านงบประมาณ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ประชาชนเห็นด้วยกับการใช้ งบประมาณด้านการพัฒนารายได้ ของ อบต. ทั้งนี้เป็นเพราะการตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพในงานพัฒนาการจัดเก็บ รายได้ให้เกิดผลดีเชิงคุณภาพและปริมาณ งบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อัน จะช่วยให้กิจกรรมนั้นสำเร็จลุล่วงได้ตามวัตถุประสงค์ อาจมองได้ว่าประชาชนให้ความสำคัญกับ การใช้งบประมาณในการพัฒนากิจกรรมด้านการจัดเก็บภาษีเพื่อให้งานจัดเก็บภาษีสามารถนำเงิน งบประมาณมาใช้ในการพัฒนาด้านอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุบล ชะไวทย์ (2547 :บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด เชียงใหม่ ความคิดเห็นของประชาชน ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งทำให้องค์การ

บริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้ครบตามประเภทที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ให้อำนาจไว้ มีการกำหนดแนวทางการบริหารงานจัดเก็บรายได้ และการตั้งงบประมาณในการสนับสนุนในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้อย่างเต็มที่

2.3 ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ที่ทำการอบต. มีความสะอาดมีภูมิทัศน์ที่สวยงามพร้อมให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปและผู้มาติดต่อราชการ ทั้งนี้เป็นเพราะงานบริการเป็นหัวใจสำคัญในการบริการประชาชน คึงนั้นการจัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมสำหรับผู้มาติดต่อเสียภาษีจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรจัดให้มีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นวพร แสงหนุ่ม (2544:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านบรรยากาศภายในองค์การ และด้านความสามารถทางด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนทางด้านการวัดระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพบว่าประสิทธิผลอยู่ในเกณฑ์สูง

2.4 ด้านโครงสร้างการบริหารจัดการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านโครงสร้างการบริหารจัดการ อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ อบรม มีหลักการบริหารจัดการ การแก้ไขเร่งรัดกับผู้ที่หลีกเลี่ยงภาษีอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการการเร่งรัดกับผู้ที่หลีกเลี่ยงภาษี โดยมีบทลงโทษที่เคร่งครัดและจริงจังกับผู้หลีกเลี่ยง โดยทำหน้าที่แจ้งก่อนลงโทษทางกฎหมาย รวมทั้งการจัด โครงสร้างการบริหารจัดการด้านกฎหมายที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน เป็นตัวชี้วัดในผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน คึงนั้นหากมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ชัดเจนและรัดกุมจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าใจถึงงานพัฒนาการจัดเก็บรายได้ได้มากขึ้น อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในงานพัฒนารายได้ขึ้นในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ โฆษณวุฒิ (2547:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยด้าน โครงสร้างและวิธีปฏิบัติงานและปัจจัยด้านบุคลากร อยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและนวพร แสงหนุ่ม (2544:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาระดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านบรรยากาศภายในองค์การ และด้านความสามารถทางด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนทางด้านการวัดระดับประสิทธิผลการดำเนินงานพบว่าประสิทธิผลอยู่ในเกณฑ์สูง

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับเห็นด้วย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อบต. ได้ขอความร่วมมือทุกหมู่บ้านทำการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือชำระภาษีตามกำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนที่เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดเก็บรายได้จะช่วยให้การพัฒนาการจัดเก็บรายได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับสูงอื่น เนื่องจากประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บรายได้มากขึ้น ซึ่งผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บภาษีสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้ประชาชนท่านอื่นทราบซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์งานจัดเก็บรายได้ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนานัด วิชายา (2545:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองป่าครั่งมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้สูง ประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีในระดับมาก ขณะที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับต่ำ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บภาษีที่ประสบมากคือ ปัญหาการไม่สามารถติดต่อประชาชนผู้เสียภาษีตามที่อยู่ได้ ประชาชนมาชำระภาษีไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดและมักคัดค้านที่จะชำระภาษีจึงควรแก้ไขด้วยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมาชำระภาษีตรงเวลาให้มากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ องค์กรบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เรื่องการเก็บภาษีแก่ประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดเก็บภาษีควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มาจัดเก็บภาษีให้มากกว่า 3 คนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเสียภาษีของประชาชน และให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเก็บภาษีให้ครบกับความต้องการของผู้ใช้บริการและผู้รับบริการในการจัดเก็บภาษี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เนื่องจากการวิจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ รวมทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจัดเก็บภาษีควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ประชาชนในเขตตำบลเห็นด้วยกับการใช้งบประมาณด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ที่ทำการ อบต. สะอาดมีภูมิทัศน์ที่สวยงามพร้อมให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปและผู้มาชำระภาษี วิธีการบริหารจัดการและบทลงโทษทางกฎหมายที่ใช้ลงโทษแก่ผู้ไม่มาชำระภาษีใช้อย่างจริงจังและเสมอภาค และอบต. ได้ขอความร่วมมือทุกหมู่บ้านทำการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อชี้แจงและขอความร่วมมือชำระภาษีตามกำหนด ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีแผนนโยบายในส่งเสริมให้มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาการบริหารการจัดเก็บภาษีและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี องค์การมีฐานะการคลังที่ยั่งยืน เสริมสร้างการพัฒนาระบบการให้บริการที่เป็นเลิศด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความพึงพอใจสูงสุดของประชาชน เพิ่มสรณะบุคลากร เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อบต. ควรตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี อบต. มีงบประมาณเพียงพอในการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บภาษี อบต. มีสถานที่จอดรถ มีร่มเงากว้างขวางเพียงพอแก่ผู้มาใช้บริการติดต่อชำระภาษี อบต. มีวัสดุสำนักงานแบบพิมพ์เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอต่อการให้บริการแก่ประชาชนที่มาเสียภาษี คณะผู้บริหารมีนโยบายในการบริหารจัดการ โดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มยอดรายได้จากฐานภาษีของปีที่ล่วงมาแล้ว การบริหารการจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ปฏิบัติ

ตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด ถูกต้องและเป็นธรรม และผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภทมีส่วนร่วมในการประชุมชี้แจง ในการออกข้อบัญญัติค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บภาษีประจำปี ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ องค์การควรมีแนวนโยบาย ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกับฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สนับสนุนในการตั้งงบประมาณในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี ตั้งเป้าหมายในการเพิ่มยอดขายได้จากฐานภาษีของปีที่ผ่านมาแล้ว เสริมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการชำระภาษีและควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บภาษี เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในด้านการจัดเก็บรายได้ของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอวังทองและเขตพื้นที่อื่น เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนางานจัดเก็บรายได้

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการชำระภาษีของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอวังทอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีให้มากขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการชำระภาษีของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอวังทอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาษีให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- การปกครองท้องถิ่น. (2551). ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2551, จาก <http://www.kpi.ac.th>
- กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง. (2540). คู่มือการปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- โกวิท พวงงาม. (2544). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิช.
- _____. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พิช.
- เครือวัลย์ อยู่เจริญ. 2547. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล:กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลสง่าบ้าน อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่.การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จรัส สุวรรณมาลา. (2545). การบริหารงานคลังท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- จีระ ประทีป. (2546). การบริหารงานคลังท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชวงศ์ ฉายานุตร. (2523). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์เนชั่นตั้งเซ็นเตอร์ จำกัด.
- ณรงค์ เขมวิรัตน์. (2539). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณัฐชนัน ก้อนจำปา. (2549). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอเม็ริม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รป.ม.(ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ธีรศักดิ์ โหมบุญวุฒิ. (2547). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสัมฤทธิ์ในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- นวพร แสงหนุ่ม. (2544). ประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง
การปกครอง บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประชัน คณะวัน. (2549). การบริหารราชการไทย. บุรีรัมย์ : คณะมนุษยศาสตร์และสังคม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประทาน คงฤทธิศึกษาการ. (2535). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประหัด หงษ์ทองคำ. (2519). การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ : นวัตกรรมพิมพ์.
- พจนา พิชาติปัจจา. (2542). ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พจนาดต์ วิชัยยา. (2545). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ป่าดง อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรชัย เทพปัญญา. (2539). การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. (2550). การคลังรัฐบาลและการคลังท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคเอ็นสตอร์.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2542). ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน. (2528). การคลังท้องถิ่นกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2539). การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศราวุธ ชัยชนะ. (2547). ความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้า
แบบอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศิริเพ็ญ กิวิวรรณ. (2545). คู่มือบรรยายการตรวจสอบและข้อสังเกตของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน : กรุงเทพฯ.
- อุทาร์ ชวเมธี. (2539). การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล : ระบบงบประมาณที่เหมาะสม. วิทยานิพนธ์ รปม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียสโตร์.
- อุบล ชะไวทย์. (2547). ปัญหาการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Holloway, W.V. (1993). *State and Local Government in the United States*.
New York : Mc Graw – Hill.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณศุภกานต์ ผดุงเจริญ

ด้วย นายรุ่งโรจน์ มุมทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณรัตนา ทองหล่อ

ด้วย นายรุ่งโรจน์ มุมทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคินพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาน อำเภอลำโรงทาน จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน ตะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคินพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณเพ็ญศรี กงดวงดี

ด้วย นายรุ่งโรจน์ มุมทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงทาบ อำเภอลำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ร. งาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ

ด้วย นายรุ่งโรจน์ นุ่มทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน ตะเนวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้น จึงขออนุญาตให้ นายรุ่งโรจน์ นุ่มทอง ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะเองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๒๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ

ด้วย นายรุ่งโรจน์ มุมทอง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและภาคินิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจัน คะเนวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคินิพนธ์ โดยการนี้้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอกความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คอื ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงานอำเภอสำนักงาน จังหวัดสุรินทร์
คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อทำการวิจัยภาคินพนธ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ข้อมูลต่างๆ ที่ท่านแสดงความคิดเห็นในครั้ง นี้ จะถูกนำไปประเมินผลในเชิงวิชาการ และจะไม่มีผลในแง่ลบประการใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง หรือตรงกับความคิดเห็น หรือใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. อายุ

2.1 20 - 30

2.2 31 - 40

2.3 41 - 50

2.4 51 - 60

2.5 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

3.1 ประถมศึกษา

3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น

3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

3.4 อนุปริญญา / ปวส.

3.5 ปริญญาตรี

3.6 ปริญญาโท ขึ้นไป

3.7 อื่น ๆ

4. อาชีพปัจจุบัน

4.1 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

4.2 พนักงานจ้างเอกชน

4.3 อาชีพส่วนตัว / ค้าขาย

4.4 นักเรียน / นักศึกษา

4.5 เกษตรกร

4.6 อื่น ๆ โปรดระบุ

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท 5.2 5,001-10,000 บาท
 5.3 10,001 – 20,000 บาท 5.4 20,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 ลำปาง อำเภอลำปาง จังหวัดสุรินทร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง ด้านขวามือ ที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง หรือตรงกับ
 ความคิดเห็นหรือใกล้เคียงกับความจริง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่- แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
1 ปัจจัยด้านบุคลากร จำนวนเจ้าหน้าที่ บุคลากรด้านจัดเก็บราย ภาษีน้อยกว่าภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
2 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรมีความรู้ความ เข้าใจในเรื่องจัดเก็บภาษีเป็นอย่างดี
3 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
4 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ควรอธิบายเกี่ยวกับ การชำระภาษีประจำปีให้แก่ผู้มีหน้าที่เสีย ภาษีเกิดความเข้าใจ
5 เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บ ภาษีควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ อ่อน น้อมถ่อมตน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก
6 ปัจจัยด้านงบประมาณ อบต. มีงบประมาณพอเพียงในด้านการพัฒนางานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี
7 อบต.ควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนางานจัดเก็บรายได้
7 อบต.ควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้
8 คณะสภา อบต.เห็นความสำคัญของการสนับสนุนงบประมาณงานด้านจัดเก็บภาษีของ อบต.
9 อบต. ควรตั้งงบประมาณในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีด้วยความคุ้มค่า ให้ผลดีเชิงคุณภาพ และปริมาณในระยะยาว
10 ประชาชนในเขตตำบลเห็นด้วยกับการใช้งบประมาณด้านการพัฒนารายได้ของ อบต.
ปัจจัยด้านสถานที่ วัตถุประสงค์ 11 ที่ทำการ อบต. มีความสะอาด มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม พร้อมให้บริการประชาชนทั่วไปและผู้มาติดต่อชำระภาษี

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ จัดเก็บรายได้	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่- แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
12 อบต.มีสถานที่จอดรถมีร่มเงา กว้างขวาง พอเพียงแก่ผู้มาใช้บริการและติดต่อชำระ ภาษี
13 อบต. มีวัสดุสำนักงานแบบพิมพ์ เครื่อง ถ่ายเอกสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงพอ ต่อการให้บริการแก่ประชาชนที่มาเสียภาษี
14 อบต. มีบริเวณที่นั่งพักรับรองประชาชนมา ติดต่อชำระภาษี มีความสะดวกสบาย มีแสงสว่างพอเพียง ประชาชนพึงพอใจ
15 สถานที่ตั้งของ อบต. มีเส้นทางคมนาคม สัญจร ไปมาอย่างสะดวกแก่ผู้มาติดต่อ ชำระภาษี
ปัจจัยด้านโครงสร้างและการบริหาร จัดการ					
16 โครงสร้างนโยบายของฝ่ายการเมืองเห็น ความสำคัญต่อการบริหารการจัดการด้าน จัดเก็บภาษีของ อบต.
17 คณะผู้บริหารสามารถประสานงานด้าน การบริหารจัดการการพัฒนารายได้โดย เฉพาะงานจัดเก็บภาษี กับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก
18 พนักงานส่วนตำบลซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายประจำให้ความร่วมมือในนโยบายการบริหารการจัดการ งานด้านการจัดเก็บภาษีของ อบต. โดยไม่มีการต่อต้าน
19 องค์การบริหารส่วนตำบล มีหลักการบริหารจัดการการแก้ไขเร่งรัดกับผู้ที่หลีกเลี่ยงภาษีอย่างเคร่งครัด
20 วิธีการการบริหารจัดการและบทลงโทษทางกฎหมายที่ใช้ลงโทษแก่ผู้ไม่มาชำระภาษีใช้อย่างจริงจัง และเสมอภาค
21 อบต.มีหลักการบริหารจัดการแก้ไขปัญหากับผู้หลีกเลี่ยงภาษีด้วยการแจ้งเป็นหนังสือประสานงานขอความร่วมมือให้ชำระภาษีและชี้แจงเหตุผลก่อนที่จะใช้มาตรการการลงโทษทางกฎหมาย
22 การบริหารจัดการ การจัดเก็บภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด ถูกต้องและเป็นธรรม
23 โครงสร้างการบริหารจัดการด้านกฎหมายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการ จัดเก็บรายได้	เห็นด้วย อย่างมาก	เห็น ด้วย	ไม่- แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน					
24 คณะผู้บริหารมีนโยบายในการบริหารการ จัดการ โดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มยอด รายได้จากฐานภาษีของปีที่ล่วงมาแล้ว
25 อบต. ได้จัดทำ แผ่นพับ วารสาร เพื่อ เผยแพร่ ชี้แจงให้ประชาชนทราบ
26 อบต. ได้ออกหน่วยเคลื่อนที่เพื่อรับบริการ ชำระภาษีนอกสถานที่ให้แก่ประชาชนผู้ ชำระภาษี
27 อบต. ได้ขอความร่วมมือทุกหมู่บ้านทำการ ประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเพื่อชี้แจงและ ขอความร่วมมือชำระภาษีตามกำหนด
28 ประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละ ประเภทให้ความร่วมมือเต็มใจในการชำระ ภาษี
29 มีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ ยอดรายได้ในการจัดเก็บภาษีแต่ละ ประเภทที่จัดเก็บได้ในแต่ละปีให้ ประชาชนได้รับทราบ
30 ผู้ที่มีหน้าที่ชำระภาษีแต่ละประเภทมีส่วน ร่วมในการประชุมชี้แจงในการออก ข้อบัญญัติ ค่าธรรมเนียม ข้อบัญญัติใน การจัดเก็บภาษีประจำปี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บ
รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรงขาว อำเภอลำโรงขาว จังหวัดสุรินทร์

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q1	113.3000	108.2172	-.0196	.8551
Q2	113.1333	108.8782	-.0241	.8492
Q3	113.1667	106.7644	.1566	.8431
Q4	113.1667	104.0747	.3756	.8381
Q5	113.1000	106.3690	.2110	.8418
Q6	113.1667	99.9368	.5001	.8335
Q7	113.3000	98.0793	.6799	.8284
Q8	113.1000	104.0241	.4201	.8374
Q9	113.2333	102.0471	.5068	.8347
Q10	113.2000	104.4414	.3316	.8390
Q11	112.9333	102.7540	.4256	.8365
Q12	113.0667	101.4437	.5588	.8334
Q13	113.0667	100.1333	.5292	.8329
Q14	112.9333	101.3747	.5291	.8338
Q15	113.1667	99.3161	.6087	.8308
Q16	113.1333	98.3264	.5275	.8320
Q17	113.2000	94.3724	.5897	.8287
Q18	113.0667	103.0299	.2558	.8421
Q19	112.8000	106.2345	.1862	.8425
Q20	113.2333	105.0816	.1508	.8459
Q21	113.1667	107.4540	.0364	.8496
Q22	113.1333	103.8437	.2709	.8408
Q23	113.2000	103.8207	.3466	.8386
Q24	113.1333	100.6023	.4445	.8352
Q25	113.4333	97.4264	.5410	.8313
Q26	113.3333	98.5057	.4950	.8331
Q27	113.3333	100.3678	.3493	.8390
Q28	113.3333	102.5057	.3525	.8383
Q29	113.1667	103.4540	.3284	.8390
Q30	113.2333	102.1161	.5014	.8348

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .8427

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายรุ่งโรจน์ มุมทอง
วันเดือนปีเกิด	8 กันยายน 2521
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	139 หมู่ 12 ตำบลช่างปี อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2534 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวแรด ตำบลช่างปี อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2537 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิขรภูมิพิสัย ตำบลระแงง อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2540 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสิขรภูมิพิสัย ตำบลระแงง อำเภอสือขภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2543 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2550 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2552 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean If Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Scale Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q1	113.3000	108.2172	-.0196	.8551
Q2	113.1333	108.8782	-.0241	.8492
Q3	113.1667	106.7644	.1566	.8431
Q4	113.1667	104.0747	.3756	.8381
Q5	113.1000	106.3690	.2110	.8418
Q6	113.1667	99.9368	.5001	.8335
Q7	113.3000	98.0793	.6799	.8284
Q8	113.1000	104.0241	.4201	.8374
Q9	113.2333	102.0471	.5068	.8347
Q10	113.2000	104.4414	.3316	.8390
Q11	112.9333	102.7540	.4256	.8365
Q12	113.0667	101.4437	.5588	.8334
Q13	113.0667	100.1333	.5292	.8329
Q14	112.9333	101.3747	.5291	.8338
Q15	113.1667	99.3161	.6087	.8308
Q16	113.1333	98.3264	.5275	.8320
Q17	113.2000	94.3724	.5897	.8287
Q18	113.0667	103.0299	.2558	.8421
Q19	112.8000	106.2345	.1862	.8425
Q20	113.2333	105.0816	.1508	.8459
Q21	113.1667	107.4540	.0364	.8496
Q22	113.1333	103.8437	.2709	.8408
Q23	113.2000	103.8207	.3466	.8386
Q24	113.1333	100.6023	.4445	.8352
Q25	113.4333	97.4264	.5410	.8313
Q26	113.3333	98.5057	.4950	.8331
Q27	113.3333	100.3678	.3493	.8390
Q28	113.3333	102.5057	.3525	.8383
Q29	113.1667	103.4540	.3284	.8390
Q30	113.2333	102.1161	.5014	.8348

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .8427

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายรุ่งโรจน์ มุมทอง
วันเดือนปีเกิด	8 กันยายน 2521
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	139 หมู่ 12 ตำบลช่างปี อำเภอสือรภูมิ จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2534 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหัวแรด ตำบลช่างปี อำเภอสือรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2537 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิขรภูมิพิสัย ตำบลระแงง อำเภอสือรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2540 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสิขรภูมิพิสัย ตำบลระแงง อำเภอสือรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ พ.ศ. 2543 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2550 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. 2552 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์